

Marie Jeanne

TUCULET

1897 LIRRILNÄM ✓

1959 Sempere-7

Tifun Bilponen ama

Bernars

Alc
Zamora Bernar

Zamora

Bullon

Itener

1

Abdinas rayteac haur da chaharac
Cgosh andu d'tuac badire bakarras
Saltch zurbat nur Binay nigarrac
Bokatorien arterat tuac sinarac
Centimendurac bertan bertan zedrac
Orat noha enterat
Gerastic unak yendi gachtuen belba
Chraya galdun ote da

2

Lehen emcietzi pasatu dora
Khan ogai garen mendia
Kermitzek diote norak goasu
Gachtatua da gendia
Agia ditut publikatua
Chesura balitz obia
Cleorek lenbi uribaridut
Gangile miserabilia

3

Mundu hau baliz abalagoa
Klere gciaga galdun
Loradugu neke gutirekin
Gauza gogoa dehalot

Yare jairikoac sabaldu suen
Oikial edera hau da lura
Eta beraz ere baluko lana
Lusentz e katar makura
Fiedi onian bizi garunak
Yendi gachtien belduria
Egiac ez du geitro balo
Kausitua da gezura

Belara bezin usu atera
 Saizkigu ethe berriac
 Estchi ka labia altara gati
 Iduri chare kafiae
 Oikari naku ka y bizi beharke
 Duten fannilla tulziak
 Ora ser gisay apamdu dures
 Eskual herriko kafiae
 Tini

Explica
 política

gisonac nullaka

haintan hat bertsuaren hila

Kap. lege guzeneren contra

guzenari sei gobernaren
 guz mase yirene bozetan galdua
 Desgostuan zelacoz harago propiua
 Frente popular daten bozetan sartua
 Kintze egiaten duenac harago yacua

3

Saikatziaren antolatze jin du errefera
 Frente popular eben afixen gostara
 Lehen daco exiutzi bertze bozetarai
 Legea etsidakeren ausiue atera
 Deliberatu dute gerla ematera

Chausa isigaria mundu hontan gerla
 Pobuaren baksanteco asmatua dela
 Oberatza sozotan galduta dabira
 Emidoblaten dute beren kapitala
 Kintalka fabrikatag obus eta bala

2

Chandire emayteac haur eta chakarrac
 Pustetan chistuac badire bakarrac
 Espiekatu direnen binage nigarrac
 Egoitrac sumituztuac galduta sinarrac
 Ora francotiaren egiatrac ederrac

6

Choliman italiano marokano belha
 Burego izan dire espainiareratsat
 Oren gobernabaili Franco odol hotza
 Heriotbes suntsitu sonbeit inre churtcha
 Ora nolaluan den fasisten bihotza

11

Chendu guzico fasistec dena brantcha bera
 Laster hel iten dute elgar laguntzera
 Gure senganatze gozun enaiterat
 Pobra errastan dago horientzab obe da
 Oberke jin dakiten gaitza mahinera

8

Gisora frango bada traro forges denic
 Boieo baina gutiago merezi duent
 Franco behar lotatze hian sate lehenic
 Legi dezan Hitlerrec eta Musulmani
 Fandanguen maiteco Garok laugarreni

6 Janco fanniac emaciac hamar manamendua
 Bortz garrera nola den emaguet condue
 Gaichthoginac ifernua derabiatsen du
 Es luke' nyan bear nikun barkamendu
 Gauza bera bepar da hanc condenamendu

10

Konfidentzia badut munduaren daco
 Inzontasuna egira duela natuico
 Erresponetsabile dela Generala Franco
 Esquimaico gerlan hil direnen daco
 Sinesturi ez duena ez da catolico

11

Baketian denari alemanec gerla
 Fraga Hitleren banda lanferoza dela
 Haren lagun biandia Franco generala
 Oagun dua bar gizon bac materiala
 Legien gainetico dola xhuriz dola

12

Kontu frances emailia da iterrangoitico
 Escola gutrekin curiben du frango
 Escolatico banitze eargutan sarbeco
 Legiae galdan netzastice probuen argibeco
 Es gora creatuac el garren kultico

7

13
 Moio argoturen gaio probuari bistata
 Husico duena sertyki den faseta
 Mo-undu enganatsaili faltyo hipocrita
 Likiensyat promesac handiac profita
 Dugun canta goraki biba errepublica

14

Huma azken bertzia hamalau garena
 Konda errenda dadin ign oranta dona
 Moa beit geldi dadien probuen asasina
 Othoi gur buruac ez gupauc condensa
 Bosean hautai gizon probuentsat ondena

Fini

13

14
 Charm garrua nic sure berrie rifundic ext^{aditua}
 Ali sure ganaco amotioac ardura nava orotarasten
 Ali sonbat gipas maluriza nansen esdusa condideron
 Ali gutas mintzatsen aditseearen bihotza serant rigoren^{turben}

7

Sor othe sen bada oren trichfia nic zu maitata sintuda
 Gerastie inat prasahen ditut biftotian sonbat pina
 Ota ni othe nait muduan lehena amotioac trompota
 Ondokuen gatic geihago sofioniro niton fini boladi askena^{naua}

2

9

Oi som gauza lanperosa den amodioa gasteen daco
 Bakoze gogor hori es ote gaitzu ene gant itzulico
 Eta ni utziren ote naizun bada frobe chago baten artzeo
 Harec ez ote da isanen gaur egunaren ondoko
 xait bar

the da servam aingeruric elgar maitatu dutenic
 die sure gonaco amodia ~~presina~~ ^{fidela} ~~fidela~~ ^{fidela} dutenic
 Enepienac fisitaren dire ni munda die joany geratic
 by dat bertse eregrelic eremanen charmegaria zura
 5 Baizic

Gortia emanic hartua duqui arrasta guzsec kiltzeo
 Rainan esdahiñu zoin wanen garen lehenic mundutic
 Alie balin banu Gori ona zeruan lehenic hartzeo Joatice
 Es nerake ahantz sure toluaren Yanco jannari
 6 Galdetice

Pharmegaria conyzifera sasu ene manara tristia
Sue ulzis geroz desiraten dut lehen bai lehen hiltzia
Atsken letra hant igortzen derautut azperra pienes bethia
Kauice entubion mitay orhoitzeco canfore berria Copi

Charyu nora yaas
 Eder galant ori o
 Stururat bastolo
 Mai badzu etoni

Thurian ger dago
Tordexo tclubia
Kndik smango digut
cka dehur guria

X Limnoria but 4

Abitil kaskor bat stou aurcho
 Zubela aldamenian
 Gison buruzoil bizar churi bat
 Bi makuloren gainian
 Kale' ertekian ikusi nuben
 Inorat ezin joanian
 ta bera nortan jakin nahia
 Inguratu nintzenian
 Lemomatcho bat eskatu zara
 Jaincoaren isenian

2

Gerbeit emanaz galdatu ziklon
 Altza modu onenian
 Jaizotsetikan al saukan ala
 Gaitzak artuba mendian
 Erantzan ziran es semia es
 Mik indarra nabemian
 Es nuben uste iritsutserie
 Ometarat aspemian
 Gaur limasna bat eskatutzen del
 Jaincoaren isenian

Gela jaraitu suben esanaz
 Bengo gerate denian
 Alu aurren tchamar ibiltzen mintzan
 Bete edo geihenian
 Ekatu gabe aiza goas
 Aldapik lusenian
 Etzen burura asko etortzen
 Gu ala gabiltzanian
 Gero limosna eskatutzerio
 Jaincoaren isenian

Edola bero eta buruba
 Nerua daguenian
 Gidozein eran sartutzen da bat
 Delako itumenian
 Ate gabe ta negar saminak
 Baddoz ondoreman
 Gola ere bat batek bizia
 Uetoiten es duenian
 Limosnatcha bat eskatu bier
 Jaincoaren isenian

Inoi prentatzen nercartian
 Ali jaritzen mais enan
 Chaur ere asko dirala joango
 Gurahenak suzenian
 Es luke inor sinestatuho
 Se' giena emaiten diran
 Kei hola mintzan ni ere sendo
 Ta gaste' mintzenian
 Gaur limosna bat eskatutzen det
 Jaincoaren isenian

Kei tchorokero asko egiten
 Da sentzuric es danian
 Gineitu sazu ur au frasia
 Dankanaren isanien
 Obiako da garai dan arte
 Olegintzia lanian
 Negar eginez ibili gabe
 Gero dembora joanian
 Limosnatcha bat bildu isanik
 Jaincoaren isenian

Uso churi pulit bat Baigoren sartua
Urgulukan gumen gaichua sartua
Itbilki nahi suen trompatu mundua
Bainan berar isanda ongi colpratu

2

Uso churi pulit charmegariaren
Haren prateric etzen munduan agertze
Bazina bat besala bethi elisartzen
Colperic basueba noik suen pentsatzen

3

Uso haren bisia elisartzen dena
Kun nahi othotzian ahuspes emana
Kura saukaten denec saindu handien
Galdu isan es batu fegaltretic luma

4

Bihotzetic bazuen befi morbeit maite
Demora luras elgar atchiki baitute
Trompatuco sutela es baituen aste
Bainan ihistariac atcheman baitute

5

Ihistari abilec badugu munduan
Eta partikulaski Baigori herrian
Uso gaichoa dule atzeman menian
Sartac fedaturic sauden ospaldian

Uso gaichuac fite' iher egun balu
Etzaten sarietan aise' behar bildu
Bainan inosentaren haren dauka galdu
Bertsela behar behar suen bere luma gaindu

7

Elgar egiten suen bihotzetic suen
Ospaldian baitragon barnetikan minez
Bere maitea ulis bertekin egonez
Ora ser gertatzen den es contu eginez

8

Othotz egiten suen suen Jaincoari
Bihotsez eguteco bere maiteari
Bainan badira bethi sambet ihistari
Inosentez direnac baliata nahi

9

Maitea isan eta bertekin fidatu
Bere dauca gaichuac manduatrompatu
Bakotchiac bere luma sainthen es baitu
Ihistariac orduan furbil isarentu

10

Profeturic gabeco ihistarietan
Fidatu isatuda gaichoa fegitan
Jadanac baseraukan bere sarietan
Etzuen ihistatu behar beras enetan

16

11

Bainan urikalduda ibiltari jauna
Dorus etali ukan du egin duen lama
Gaizki ibilizten uso aren ganat
blekian saukalaric bere espas laguna

12

Uso churi pulitta baieta charmonta
Gertatsen da oraino gaizkoa urusa
Pitate hortaric bertze boti ontza
Eran isatu die dirutan escontza

13

Fortuna eginatral du gaizkoa agi
Hruski bisi diton biac famulian
Fidel egon titezen elgaren gainian
Eranpatu gabe gero bigaren aldian

14

Etenjulu au nahit dut eman gusieri
Hau eman desagula gure buruari
~~Echuchem~~ balin bagira beira gaiten ongi
Gure fainco fainaren legia da hori

15

Suyeta nor dutan esdute de'claratzen
Es baitat gaur hori combeniten
Es dut haur artiaric arendaco artzen
Pais Bai Gorin dugun denec egiten

15

Amerikona (xx)

urra lurraren pira

5

Lor lekua dat Frankiak duen lekuri ederrean
Obita amac gurestignoka naita altchate haurri
Bastapineco egu gochoac emane lizen aldean
Eraremen nait balfornan desertu soko batean
Gau egun oroz aitaldi baten alaitzen mendigun

2

Orai hiruz urthe hola bearez kiritat naitzan gerte
Haur eder bat charmegaria laster muen esagutu
Bai hura nitaz nire hartas hantelot ginen agradatu
Beldury eta bertzek hauta yizaten espasat muen gal
Bisi gusikatzen meria yela enean gaiten erepostu

3

Zor gaitza zen ezin egon nire maitagnaren aldian
Hura bizisen hiran eta nire mendi gainian
Ikusterat etortzen naitzen beti dhal muenan
Errestun bat ederra ere ezarri nion errian
Hori behatzen Kontsola yadien nire falka mudiun

4

Biek botiak egin gintuen espas lagun isaitico
Bai eta ere eskuak dirkatu beti fidel egortiko
Gorran yerautan sinketza nezara obaitute kitatu
Lefnago dut nere odola gure gatik ichuriko
clere bihotzean sartua gure eternitate guziko

Bizi gurian orhoizema ganden erramu bespera
 Orduan mintze ithorri maitiaren ihusterat
 Berazeko hortsi onemac yiren haren etcherat eltzen
 Etlle chokotik behatu nuen yartu gabe sukaldian
 Jaun gazte baten aldtian sagon gochoki maite fidera

6

Ichil ichila sartu mintzen ifar eder haren gana
 Elgar ginduen besarkatu eta eman masu bana
 Ordu berean mintzen elartu nik erosi erreptura
 Hain gazte hareca suela bere erruan erriana
 Santze ukal di baten haren ^{an} sartu bifotzian bama

7

Termaizeko jan tenoruan biharanun gou aldean
 Maitoa sagon maitiaren buraan jaun gaztean
 Eta ni aldiz gaicho tristen arrotz baten artean ^{aldean}
 Es ^{naiz} ^{mintzen} jaten es edaten baina mintzen errabian
 Bihotze jaun ^{naiz} drapia egileri eta migorra begian

8

Epauruaren akabatzen etzen es nifas orroizen
 Jaun gastearkin ber gamberan gocho gochu sartu
 Astki dembora han egonik jaun ^{naiz} ^{naiz} bera baten
 Maitiaren ganat ni ere orduan hurbildu naitzen
 Eta erran bertak zuen bertze hura preferatzen

Egun orduco lagaldatzen ene bimen arterik
 Es dut g yu bezin maiterik elez ene lagin hira
 Hitz guzies hasperena gainetan sagon ikara
 Bere gaizki lozagaria es baitze jaken declara
 Eskerian bortehta turuen egiaren erraitera

10

Beritze ere erran gautan ez dut yu bezin maiterik
 Baiman ene gachtakeriak urrilduko naiz zuzonik
 Zori gaitsean eroria nai yuri ez fidel egonik
 Fruitu baten esperantzetan gertatzen naiz berjen gaitze
 Hechur bigoa smiduzen ditut fadonik sabel barnetia

11

Es yira orhoizan egun bates erri eginik juramentu
 Es yin duela behar munduan nitoz bertan maitatu
 Makuagodit yunilarik ene odolaz gabetu
 Ez yira ez gabetu baiman bertetarik emendatu
 Elbik jakin gabe nahiz postatu ederkizira tronpatu

12

Infidelac isaiten dira munduan hasis gerastik
 Opatuek ere maitatu zuen gaincoa orz gainetik
 Baiman sugiak enganatu fruitu bat janarazirik
 Tu ere bertetari fidatu yira nik maite zindutalari
 Gndat yinen maite fidela ifan ez balitz bertetarik

Orhoit zite eman duzula sekulako trichteria
 Trintu horu ongi alchatu egizu prentestzia
 Es egitekor su lasetan eternitate guzia
 Ointzimetik imita yazu elbadaloren bizia
 Aligar eginez ar diestela o faink faunaren grazia

11

Atalioa beraz izan ederra usten gaitat sekulakotz
 Elgarrekin gasatu orenes beti giza oituko
 Kamaban pertsu ezarri ditut gaste elsenplu harteko
 Bekako gaste promez ederrez ez sekulan fidatuko
 Hitz emaiten dautut ez nautela ni biotane inguratu

Tini

6

(1)

Egundino holakorik ez ahaldan nikon gatatuz
 Herri guzia daichute orai eskandalyatu
 Esatzeko mañin saundura girelarikan inbeldu
 Otepe ac ere etzakien yon behartzen esposatu

9

Otepe ac yitailaric bi andre an ikusi
 Bore baita egun zuen bato beharoko dit utzi
 Bitorik batere gabe geldutia libec murezi
 Baiman bato esposatu en diot nahy serbeit

irabazi

Mutil haren berriac neka haren fahitaka
 Ondotik zegitu yao haurra hartarik lasterka
 Bihotzeko inuadue bainan inhorie eñ mendiaka
 Oltcharak burua goiti eta hura mendiaren poteta

1

Haquehi da gertakeria tontuen ernagaria
 Beti ninku kan erraiten pitjela eskondut nafia
 Otsi due andre chakarra eta
 Or ai artzen duf berria

Tini

7

(1)

xx

Lagnopietik sahy isar on bat atera
 Ignorantari argi ipiterat
 Bi amodio farriak batera
 Harriena parteda
 Es da haritzeko biguste uthe da

2

Ignorantia ditut argitu nahi
 Erreplikatus sonbeit Kantu berri
 Goenvalde hartu esin atrebi
 Bat aski bi segi
 Baiman jelozia hain da trompagarri

Gutierrezen laur borts urthe baditu
 Maite bateri diola segitu
 Odol hotzian handik iratitu
 Zuzitu etzitu
 Guma pelagia nuen den nahuzitu.

Kantu aluzien sujeta dugusaran sortua
 Haruguan egoitsaz etche famatua
 Hemen diote egun tratu
 Heladu da fruitua
 Gaur erran ditaz e esda sekretua

Legande egun bat hainzen seinala garria
 Haritu baita urrugonako herria
 Hau zer inguen atera aldia
 Lehen eta asken bat bia
 Gochogoz da etcheico capia

Hamika pena bizi garen lurrean
 Chaiandian helda ororen gaurerat
 Comodiosa gogotik droleda
 Jar beha nor bera
 Etcheico loria milletan obeda

Kingien on bot beti bada zeruan
 Gure sainteco behar den orduan
 Maite bat kita bidei clauan
 Borts urthen beruan
 Ez da es hortacoz handitu graduon

Verrungo ^{etzia} Kargatua da urez
 Hurbildu cha geikemian lurrez
 Senbat gau egun kontseilu galdet
 eligarez beldurez
 Gentiennodu duena laguneri gordet

Ork berac ez du bethe oki manajen
 Eruak ere dire ocupatzen
 Jendei behara dute laguntzen
 Famatzen charmatzen
 Bato arana da telefonatzen

Comodiosen lana issugarria
 Pigra uretan eman desquira
 Borts urthe para sue begira
 Nor maita nuen fida
 Kasu prena sartu pihotzan erdia

Kimeritzi ehun hogaita hamabico
 Agertu saikua historico frango
 Alak Kontzeilubak badut salteco
 Etcheico Kanpoko
 Maite es denakua es eskandutzeico
 Tene

Ume ederbat ikusunuen
 Donostiako Korian
 H erditcho bat ari esangabe
 Pola pasatu praren
 Gorputza zuen hiraina
 Onak sabilgan arian
 Politagorik ez det ikusi
 Clere begien aurrean

Etingeru churi pare gabia
 Eskual herriko alaba
 Usterik gabe zigant beti
 Clere bikoitza merama
 Ikusi naiten bethi or nabil
 Clere maitea are lana
 Toraturikan emen markazu
 Bethi prentzaten zargana

Galac gasteak galdetzen dute
 Etingeru hori nun dago
 Clere maitea nola dutean dan
 Inork ere es du jakingo
 Ez berac ere es luke maiko
 Konfidentzia orhan nago
 Temario dun bihotz oborik
 Eskual herrian es dago
 Tene

Meilla bederatzi ehun eta berogaita buga
 Kantu frasterat oroko harturik diodia
 Kurantian emaitheko gure gazteora
 Gujet bat badugula prarerik gabea

Izar charmerari bat gaita eta jorgina
 Toraturikan dauka Korian gurea
 Ezin salatu aida bere balentri
 Batan partez tronpatu dituela bia

Izar haren biga dut de claratuko
 Kanikan da onitzaordin bater gerbitzeco
 Presuna serioza hainien gostuko
 Alak frogatu dut nori sinheteko

24

4

Entsionea eredu ongi iratikatzen
 Tardura elijan eta may comuniatzen
 Handik athera orduko gendé engandzen
 Debru zambit bidei da horek promenatzen

5

Meintzatzen ongiotaki izor famatuak
 Profeta iduri du haren talenduak
 Ginestjirkan sobra promesa faltsuak
 Bia izatu gira ongi tronfiatuak

6

Enganaturik ongi bere m alejias
 Desgarayatu du baster bat ala bertziat
 Hobe bat baitzerukan aparantziat
 Etchikitzen zuena Korrespondantziat

7

Konplitu berri ditu hemeretzi urthe
 Gabon ederra eta libertatia maite
 Gaichoa nihar gabe e omen baitauke
 Guabusatua gaitu bertzia jin arte

8

Bere maite berria gaitu ^{emion} iton
 Mandatuketa doa gaitu oroz kantari
 Parahcan beiratu gaichoaren bortari
 Hian libro othe den jin da kion sega

25

9

Izar charnegarru preregabekoak
 Bilhumtichetako ditte falta mandatuak
 Ichil prasa lyazke beresigretuak
 Gaichoan e balue denak charnuak

10

Karrikan ore dute bat har bertzi utzi
 Abertitu nahi ditut lagun efa gusi
 Kampragnar bat hartzeko Karrika Koa utzi
 Etaki balinba e aize onduran urug bizi

11

Adioa beraz izor prarerik gabia
 Desiratz en e aizegu senhar bat hobia
 Baster izan e aitelu ostaler berria
 Hartu gazatu ondoan Ziduuko loria

12

Hamabi pertzu berri are safarian
 Amodioak utzi jrenaren gairtan
 Emanac izan elize sempere herrian
 Gastea Kantakako amore onian

13

Pertzu hauen emailia e da laboraria
 Ichkiratzen du bainan e da notari
 Kargua badut baman e harbat handia
 Doidia mantenatzen dut nere burua

(Pind)

26

9

x

1

Mafu ditut Kantatu zombait pertzu berri
 Ene behatz truchitea zeren baka er
 Pena chagrimek gatzurik nautte ehortzi
 Naizelakoan fidatu amodioari
 Bai eta eresobra charmegarineri

2

Lili bat maite nuen zombait urthe hautan
 Ederagorik etzen ene begietan
 Harerkin zombait aldi nindagolarikan
 Betha furri pullit bitharen ezpainenetan
 Iduritzen giza ardan nintzela zeraetan

3

Leurreko xaronak huzametik ez du
 Gerla bat betan horra nintzen arribatu
 Lagun guzietan nintzenian partitua
 Olatua nigarrietan nuen besarkatu
 Buz penta handia ginenian kitatu

4

Gerla izugarria zenean akabatu
 Frantziatikan urrun nintzen suertatu
 Hiru urthe osook han oltut jasatu
 Monteak arte ortan ninduen tranpatu
 Holakorikan es nuen sekulan asmatu

27

5

Gai batez nintzenian arribatu ethean
 Ene alegarritzia ozen handi zen
 Baiman ene bixotia laster ilkundu zen
 Ene maite pullita ikusi bainuen
 Haur ttip ttip bati bularra emaiten

6

Pontatzea errech da zom bertz izan zen
 Ene bixatz arentzat harren Konpreintzen
 Izan prari gabea ez nuen piztatzan
 Holako offfruntu bat nula izanen
 Hure amodioan sinkestean bainuen

7

Girastik emen nago ardura truchterie
 Izar choragarria sobra maistaturik
 Hura dela medio migarri urturik
 Gure haunko handiak xurrit deiturik
 Utziren dut nundu han agian lasterik

8

Kortzi garren pertsiu han gazte lagunor
 Kontulu bat daituzet emaiten sucre
 Lili guzrak diren nintzaten charantchi
 Baiman ez oltor fida hit eder porieri
 Hori dela medio malhuruz baiman

Fin

(28)

10

1

Portu eta lau hamabi
 Obedientia da eguerri
 Maitia gatik pasatetsaske
 Pasa sonbeik oren erdi
 Brinak ere pasatetsaske
 Balin banitze ongi etorri

2

Mere maitia are etchehuak
 Famur dirare farriak
 Beru eta jakin dituzten
 Mere gogoko berriak
 Egin detzate beren aferrak
 Olik egintzat meuriak

3

Gue maitia ser duzu
 Serk hola changrinzen saitu
 Olier sure ikusterot
 Tordura jiten mitauten
 Amodioz ez badaiteske
 Bortchaz eginen gasteren

(29)

11

1

Entcheu churu bita poru ederra
 Lan gaiti sar korrelan barnera
 Artaldian bada oi gure beharra
 Gurea gaiti turua gure sartu lekura
 Desiratzen dut inik turua
 Gure inguruetan mila ardurua

2

Gauz eguna goizetan arrazetan
 Betti nagozu pena doloretan
 Ezin dezaket jan y eta ere edan
 Ez dakit zer dudan gaitz handibat da me
 Atrakatzien saru belk belkan
 Ni ez naitek e bizu gisa funetan

3

Ene artzamu batur ut ene yguna
 Galdu duzua entcheu bildirik duza
 Ez ez da galdua ez errelatua
 Kontzola y aite Kontzola artzan
 Bortturen dela ordaina
 Bargaratek ezaitela changrina

30

12

Lily eder bat

1

Lily eder bat de claretendut gaster etenple harteco
 Omadioa som den lanjeros gasterik hant lorteco
 Iar eder bat hantatu nuen ene bezun arteco
 Behin biltotian sartu gaut eta nek es da dera
 tuko

2

Omadio berria gasteren goragaria
 Hamalan urthe compilitu gabe emana nuen fedia
 Geroztik hant g omentaldendut seruko Jainko handi
 Nik haren baitan esarria dut nere esperantzaz guria

3

Omadiorik ez duenak jenenac ser diren a daki
 Eta gaurchoa ni aspaldian atakatzin nau bertiski
 Ontzolatzeo ene maitia ardura nahiz ihusi
 Bura ikusi gabe münduan ez maitake luzaz ber

4

Etrozain duzu ene maitia ez gura luzaz bisako
 Behar bainon hantit urthe denago lombangira
 Behin maitata saktut eta etz autute hasiatu co
 Ene behotian sartua ez ira etemitate gaurico

31

13

Lili eder bat

1

Lili eder bat badut nik
 Aspalde begistaturik
 Bana ez naite mentura
 Haren eskerak hartzen at
 Banakiz er den lanjera
 Juan mundakio ardura

2

Iar ederra do egi dugu
 Maite nauruenez errazu
 Jure begiek ene biltoka
 Bana dautate Kolpatu
 Kolpe ortarik badut nik
 Ganganatzeo irriska

3

Pena nik ezin segur nik
 Balinbazu matorik
 Es dute urte nik ene begies
 Egin dautguten Kolprerik
 Ez duzu beraz lanjerik
 Kelen ez gura hortarik

4

Mintzo gura hantiki

32

Puliki eta tendreki
Bizitamõ bat naki mokeru
Zure ganat egin labuzki
Perra badut segiarki
Balmbanazue permeti

Permeti nio martia
Ez dut hair bihot doryua
Baiman leheniki naki dult jakin
Zure gogoko berria
Zure ganat yitia
Estona balek mun dua

6
Ez nugu ni Kordia
Ez eta altoren semia
Hala ororen estonatzeco
Ez da suzeta handia
Zu haur zirare chimfelia
Pluzionz betia

7
Badikit chimfelia naijela
Segurki hori hola da
Zurutzan zout halerik ere
Ez agutzetan zarela

33

14

Nik ere badut fortuna
Baiman ez zuz eman

1
Nilla bederatzi chun eta hogota batean
Kantu trasterat noa suzetan gainean
Uso chun pullita sempre berrian
Teiretan dabilana joanden asplidia

2
Semperen sortueta amotzen bozia
Uso hortaz ederki muntza da gendia
Ez daurrez tantoa erne du begia
Berak nahazua du Kartiere guzia

3
Amerikano froitan du bora fantesia
Neste bista hoichin kobeki yautia
Plazetarat joateko jain gisa betia
Baiman etxian dute mahiz gerla gonka

4
Amerikano zahar oi tripa handia
Tose enganatu duk inozent trixtea
Bepun ere ibili duk zombat komedia
Juson zahar batenyatz ez duk balentria

34

5

Amerikano hori bihar da partitzen
epa uso gaichoa trasterik galditzen
Gaichoak holakorik ez guren prestatzen
Baurak ere erorka chutik du ikasten

6

Orai adrezatzen nar haren aitamen
Kasu egin bezate uso gaztiari
Chik uzten diot orai nahi duenari
Hunkan erraiten diot adios majari

Zamora
Xehonainia

(Zari)

Zeiki Zeiki

Zeiki Zeiki etchechoak argia gabalata
(argia da gabala)

Itasotik mintzatzen da zilharreko
adarra

Bai etare Karatz en Olandesen

ibarra
Olandesen ibarra

35

7 1

cantatsen

Cantora berri charmat batuen aterat noha
Ignorant denie badin bada gusiee jacin derate
Baz eder bat badacisue oroc badela lusaie
Estitasunes belia da eta gusiae ditu charmatare
Gaichua asida tristatsen

2

Jaingo jaunoren probidentzia erdeia bada handia
Thaustetaco plaza ortan holaco argi noblia
Torgi eder horec meresi luce ederci adoratsia
Aferendatrat emocosue mirra edo itxentzia
ahal duenac urria

3

partitic

Barbere gaste bat jiten omen da
Partisari oren controlatserat erramedio beterie
Barber gaste orac egin ote du hec miraculu handi
Ere medioac egin tu baiman itzi du penas belha
eta gaichua tristerie

4

Contradutobate banucrau charmantabate
Partisari hori enganic es badin basiraue
nailbadusu contrer badu rure argiedor hori

huor
mai
tece

36

Egerur roribite errozie adoratraille ogeru eta
 es fida nioru
 5

Tomodiotan den perruna es da heta adegara
 Elaser berin bate penaregin pasatsen datu den
 Char manta nire hemete nago galduric ene odola
 Maitia gabe ne es maitea conbala hulec ere es
 dut haenola

15 J bituen cantuac

Publicatserat noa kantu hauc ekito fende hoien
 Orat danokoan gure artian pasatu isan dirina
 Olfora dira oro lapura ekesaliac geihinac
 Okasio eka eskandeliac faltatsen etsaiotenac
 2^{en}

Ekito fendi oihen bisita gusis dago selabria
 hopados dira haurian eka edo bertenas probia
 Okatu gabe bisitacac dira hoien gaitumbia
 Esen arabian ouasen doa gisonac eka andria
 3^{en}

Emakumien condisiua eskorat diosenian
 Etche co andria Karitate on bat pangoi kum
 usenig

37

Complimendua lussiac eka eka motac asken
 gausa gusiac berenac tuste ignor bikan estan
 1^{en}

Etche leiorat ifnal teuleri leiora dagon tokira
 Huniraco guso geihinac eretiratsen baitira
 Entenimendus egotua nais ni hogkuri begira
 Tessaretuta ome es tute porroskatsen es badira
 5^{en}

Beren bourua astota chakur dabilta guon etoin
 Emakumiac erdi bilussac Kasikan larrugorrian
 Gisonac berits e mostik o aitsaki hastur charbasu
 Geinale on bat ustien baitute pasatsen dire tohian
 6^{en}

Lisou hoitako oihakac eka oilo ebasten atsua
 Gure artian lapurkerian dabilta mutil gaitua
 gisonac berits e mendi hoitaco behorac eka astua
 Gausa eriehic senti badute arrantsan para skuz
 7^{en}

Haragi utel jateko ere dira pare gabetua
 geienas ere sakurac dira porie bealaku
 Dena gatic hogoi egunes buruan egontakua
 Thuo halian jatun ditusti ihela eka afria

38

16

1 er ^{XX}

M. S. en a

Lapurdin da hercul harico probentzietai lekina
asco suyet declaratzeco harturic nago ordina
Molacua den herria haipatzerat nohana
Cadi orlian carrica eta inguruetan oihana

2er

Molla bideratzu hein eta berrogoita hirugarren
Egundaino es dugu ikusi holaco igurritia
Orai artion es ginduela aski pina da desgrazia
Hamabortz egunes gainerat dugu ogi eskasia

3

Prefetatic etorri da herietarat ordina
Duinari galdetus laguntseco deusic es duena
Morc errefusaturendu ematen alduena
Bateri maite badu bere pratchisno laguna

4

Galdi ityria asci isonda denac urri galtza
Bi hiru egun nahicuaac yren beartzenaren
Manua sen hitori herirat Gausa merirat ^{bitseco}
Eondiren enplegatuec chuchen iriervartitzeco

5

Enplegatu hoiere ser saiota gertatu

39

Herri gusian da laster berria hedatu
Ogi guchabab eta irigna artotie beritz lau sace
Berun sala serratutic zaiz cotela baltatu

6

Enplegatu bat mintatu da es baita segur motela
Herbeitz gijas gindia enganatu behar dela
Leken lehenic poliza habertitueco dutela
Janaz norbeitic mairia arrobatu diotela

7

Poliza eiran diote etsaitestela es lotza
Laster niataren dugu morc egin duen hointza
Habiatur dire laster bainan es argituric ontra
falta duene libro utzi eta inosentac acusa

8

Merirat guran eta hantzen expedientsia
silo ederrarekin hal gela irinac quen untsia
Escaliretan gaindica etic arrastua utzia
es badu dena bidian galdu etsian urun etchi

9

Enplegatu horetan bat bada morezi duena aipa
vacu bat arto anaiari ditari emari du bertaria
asken biac lehen ausuan ori egin du chimplera
holaco secretuzco gauzac emastetan biolat

¹⁰
Batec tratur egin eta dirua cobra bertoiac
matriculo franga badute orien habiliac
beren uotes ongi eginac situoten gauza guziac
esbalitu oro salatu emaste mihir luziac
¹¹

Expeditentia ona da ori apur batian oroi bera
chide berri bat arturic nago segurci aticibera
holacoricac emaste oyeri es seculon fidatse
oitariac bat aski omen da saspi gizonen galbe
¹²

Obérihan du cargu bat epa Elizan clake lertzia
berenas preuna ederrada sanac contibentia
esda es ascí hoci sainduan gisona emplegatu
handagon legé chur ura es badahuca ikas
¹³

Zaspi garrenac debecatzen du nikan deusic ebartia
ura bora edo bertse hain bertse gibelarat turnat
egin duen damutasauna bihotetac hustia
es balin badugu nahi gure arima betico
¹⁴

Explicatserat noha noladen munduco diferentia
hointzan ere ez dire berdin handiac eta itxi

Itxi arentza miatchua frango etagairah gati
handiarentzat gusac libro beti Gabalic atia
¹⁵

aurten frantbian egin dituste hogoi eta amabaz
itxiari emanen diote apur batian itala cartela
berac egin duen gaiki ura ederci pagadela
handiac aldiz icusten ditugu promenatsendakia
¹⁶

Itcabotsen dut agertu gabe herria gizonen izen
oren publicatseras geroz es bailitake gaus onic
orai artian ikustecua gimen gausa gizen
amistrasionean ez bada fidelago co gisonic

¹⁷ ¹
Prumaderaco floria hoita bigoren urthian
Nescatepa gaste ignorant bat nais piana changrioren
Eni bisia galberat noha adinic ederrinian
²

Badu yadanic lau urthe badudala no leit
Bura sueri declaratua orai duela bi urthe
Heie ere achola gabe saldu nafu uan naite

42

3

Bitac eren sautan neri soin bihotz erdiragami
 Hiri aberastasunarentzat es dion asci maite hori
 Esporasi nahi ninduten martis baten semiar

4

Othoiztu tute aita amac afferetan intutdenac
 Hiri aberastasunarentzat dela nic maite dutana
 Santa secular esdut harturen maite esdutan lagu

5

Gerostic nago sinitan etzina oge batetan
 Ebolicua frango ikartsen dute baiman oro affer
 Ustes nihola sendatsia barbere eder horietan

6

Al sendatseco barbera da nire maite bakarra
 Othoiztu ditut aita amac usdixaten icustorat
 Atsegim hori ez egin naisic ustien nauti finitgera

1

Bisi nahi munduan
 Aspaldi handian
 Bethi trichterian
 Penac bihotzian
 Asondiotan nintzan

43

Bar batekilar
 Hura egin ikluo
 Plaser dudarian
 Es baitut edicion
 Es eta herrian

2

Aira bairindadi
 Binfara besala
 Otrolura joan nahite
 Maitearen gana
 Hiri pena changinen
 Hiri erraitera
 Bai etadoloren
 Hiri salhatzera
 Ataren ichilic solas egiterot

3

Han nahi Barkochen
 Eusinaren etchen
 Othoiztu jahi jaten
 Segur ora baiten
 Kostalepac emerik
 Bivicac egosirik

44

Ogia muflerie
 Eternua gosoric
 Hean iten ekanie
 Maitea zu beise

4

Mutico charmonta
 Hola mintsatseco
 Joan yaitu capeta
 Es da fidatseco
 Eterno on da ogi
 Gur sagar ahuntz Jaki
 Heien laguntza ni
 Es nausu tcharegi
 Esen mila suri
 Gaiso mutur suri

18

①

Cantore berri charmant batsuec
 amodiaren gainian
 Berri berriak emanak dire
 Basko bihar munian
 Uxo paloma churi edor bat
 Beranikan saren erdian

45

Nere sariak usorik gabe
 Altxatu nituenian
 Aritu nitzen yuon otzen
 hegalik gabe airian (bi)

2

Emaz aspi hem egortsi urthe
 Arai tut complitu
 Etmodiotan sartu nintzela
 Yadanik hiru baditu
 Uxo paloma churi edor bat
 Nere kaltetan maitatu
 Nik izan dudun changin
 Frandia es baita fina gertatu
 Behorik es daki mundu hunetan
 Nik izenbat dudun ~~zfratse~~

3

Es da barberik es midik usrik
 Munduan aski abilik
 Nere gaitaren sendatseco
 Erremedia daunik

46

Horra batek sudurrerarik
 usain on fura emanik
 Perikendu bertzeri eman
 zer eginen dut bada niki
 prasientzia eragutzen dut
 badela bertze maizenik (bis)

4

Uono hori zerbit badela
 esda dudarik iteko
 Botikan ez da oyal piezarik
 Ororen begietako
 Erran nahi dut pulita
 dela prepera nure gustuko
 galdin dut eta bizi nareno
 Ki enaiz Kontsolatuko
 ene bihotzian sartuta zela
 Eternitatei guziko (bis)

5

Amodioa gauza dorpea
 Yende gastiaren dako
 Ezin utziko estatutaino
 hartzen duenaren doko

47

Gaitzorek berak harturik
 Nago barberik z sendatzeke
 beritasunik aski badut
 mundu huntarik ipuaitiko
 Enuen uste amodioak
 minduela huntarako (bis)

19

+ 1er C

Gaste mintz larik hemerorbi urtetan
 sori gaitz dorpea su mataturikan
 Oren on bak es dut ordus gerostican
 Oligares hurtua lo iteko plasan
 malurusa gorik eslita k'e isan

2

Exemplu bakara gaste direneri
 Es dela fidatseco amodioari
 Gaste dirélaric libro egun irri
 Es sobera maita posible es denari
 hori dela medio malurus bainan

3

Es banitz beldurian gainco gainare
 bizia goll niro gaur oren berian

48

Ma tombat bat ezar bi fute hauc gainian
peneta chan grina ene. bihotzian
Katu nindusun sartu biotie lurpian

4

Yiten santandean asken desprezua
gorputza lurpera arima serurat
yanen nais bientoat lecuaren hartzera
gosatu esdenian munduan plasera
Jainco or estsaio deusikan sobera

20

skual heritiek

skual heritiek luma gienek
hemen bagirade harnitz
haurri detarik orotarik
malurusena ni bainuz
bertse koblaric emanio
ni orai herrian basutz (bis)

2

Hita amak nigarretan
Beren haurrez doloretan
plasera onik ez duteke
Oraico dembora untan
horac oro yasan dauke
afan onaren doretan (bis)

9

3

Adios aita ama anay arebak
Bisi zaiteste tranquilki
Presioa gastiak behardu
Dembora nonbat ibili
ibil tzen denak badaki
Pena plaserearen berri (bis)

4

Ni sortseko egundean
Gausa frango basterretan
Arribatu nintzarian
munduko portakietan
miseria arribatu
Zaldio yela bidetan (bis)

5

Nik maitari egorri
lettra batian goraintzi
Bizi dadien tranquilki
yanen nintzela laburki
hura goguan nagolarik
Oren gusietan beti (bis)

Izan banu eskolarik
 ichpiriatzen molderik
 ingoidik izanen nitzon
 ederrik aberasturik
 miseria bitaturik
 ondrea eder bat harturik (bs)

21 Bertsu-Berriak.

Airea agur chuberoa

Agur Eskual herria
 gurior lekua

Bipsatzea baituzen gut merxetua
 zu kitatuz geroztik nabitan galduea
 trichlatua

Abanodonatua
 Grai naiz helduea
 Bainaiz choratua
 In diez a eskuea

Errepsitoe.

Agur Eskualenaik
 zure lengua da munolito lekua
 Agur herriarati
 Ater lequena
 Lur huntato hobereak
 Eskualden banderak
 Chutitan bada atchikiren gaiter denak
 Bilelu nai gutonak
 Badituzte penak
 galdurik Beronak
 gu gura lekueak
 Libertinerenak
 Biba Eskualdenok
 Zure
 Eskual herriak naizue
 Yicamiton izate
 Haren estimatzena Baitzart Batiarte
 Izpiritua nuen heinen gainian zenu
 Ez denituzut amodiua galduea
 Parerik e baitut
 Aher agatua
 Dy agatua

3 iene

Egundet kaskoiner
 Eta estranyeria
 Baiman gure chakotik zer diframtzia
 Urruneko eltziamaz lurrez Betia
 Paisi gia
 Zu Estual. hauria
 Graimaz heldua
 Baimaz choreatua
 Biba sor lekua
 4 iene

Gernitako arbolak
 Arbolak sainduak
 Estuoldun orotarik guziz maitatua
 Demeriz a baltzazu munduan fruitua
 Abipatua
 Zeraspaldikua
 gut amodia
 Ez duqu galdia
 Egirik Batea
 5 iene

Agur zuri lapsurdi
 Bachena berri

53

Abendien zola dauken izotzareri
 Parichtar yendotarik her darbit gurea
 Laru hasik
 So iguzkiari
 Eruxenik gurea hi
 Estuaraz denari
 gu ezin komprenei
 6 iene

Ohorepsibotari
 Abipatu hoiri
 Estaloluen yosteta chakhar ederrari
 Abundee guzian baita karpaturak hoiri
 Parisetik
 Aburritan gaindi
 Ez diru norrahi
 Itan diruak are
 Biba guziari
 7 iene

Estuadunak baltzetan
 Aburkit direnetan
 Ezaguturak diru gehien le tteetan
 Baiman poneteta

54

Abakila eskutan
Ellektan
ari Bertze gizen
Ibein parerikan
Ez da Bertzerikan
Gurrian bixurikan
gizone

Eskualduna sortzetik
Ihan nago gerostetik
Latic agagan beraz harian gogotik
Astokaldem bora arren iragomagaletik
Kasik bethi

Itzultzen nuen baitetik
Ez baita berrietik
Gondres ez bertzeretik
guriaren pareretik
gizone

Lapsudi Benabarra
Eta chuberoa
gure Eskual berriko hiru probentzia
Araba ta bizkaia gero gepuzto
jazpiat bat

55

Bertze nabarra
Seinale ederre
Bai eta chakorra
Abuduan Bakarra

10^{ceme}

Gure seinale eta
Bandera ederre
Bai ere geroztatik Eskualdun arbolu
zure aspianigin den zurementua
kurutzee

Zure kedatu
Bai Betikotz Ferma
Zure bedia hea
Arbolu saindura

Fin m m m m m Dehaldet Itzasson

1

Basiritarak geragu
Ezin geroke' ukatu (as)
Baman Kaleforac berinongi (as)
Gorria soinu a jotzen degu

2

Kalio badina bi gaur
Meri grotoben puidand
Arbolu berrinongi
Opil kaskor berrina

56

22 / 4to Gerlaco cantuac

1

Neri izpirituac hazi naiz pentsatsen
 Gisonaren bigia ser gizetan den
 Egia es da erreche chuchien explicatsen
 Hainitz injustisia baitute esagutsen
 Gu pienes ligatsen elgarren chahutzen
 Odola ichuratsen bat bertsia fultzen
 Bertse hainitz urundic irris esetzen

2

Hemieretzi chainta hamalanguan
 Agorraco hilaren lehen eguna
 Eropaco gerla bat declaratu sēna
 Frantbian ascar ginen basela susēna
 Lēgiac emana denentsat bērdina
 Gerbituaco outsenā biltseco ordēna
 Bainan aise espicatzēn da diru duna

3

Partitu ginen beras gusiac fierritic
 Gure familietan penac utzoric
 Haur tiki sombaitēkin amuac bacare

57

Gisonac penatuac hor esta dudate
 ordur gerostic dabilana chutic
 Gerbeit-ikursten dic penaren partetic
 Bilac bere conduac eginac ditic

4

Ispiritu duenac erreche du pentsatsen
 Gure diferentzia nolacua den
 Mandiac ari dire tikien manatzēn
 Pobrien indaretic galonez altchatsen
 Chorekanditzen mirailu bestatsen
 Diruaren biltzen intressen doblatsen
 Gu horien manutic elgarren fultzen

5

Gerla huntan parte segitsen duenac
 Gēgur esagutsen dic ser diren penac
 Genbeitic badituste aita amen changrin
 Bertse hainitsec beritse andieta haurenac
 Lagun hainitz ganac berec ere lanac
 Gu an eta egunac iriskuan denac
 Ger conda isanendic fultzen es denac

6

Gonbat gison alfēren caprisaron gatic

58

Zende' miserabliac jickaten ditic
 Hainitsier ez diare ardit beten herrie
 Bertseremaren condutsen gabiltza bacarie
 Oberatsetaric gehienac seguric
 Urrun dituc chutic diruaren gatic
 Chuchentasuna nunden ikusac ortic

7

Hainitz amaren semé dolores hasiac
 Emen galtsen dituste beren bisiac
 Inocentzia batian unat etorriac
 Ouen planfac dire nigar ingarriac
 Urope~~re~~ erdiac basas estaliac
 Odotes betiac inozent trichtiac
 Gembait alferen gatic horiee gusiace

8

Etsenaplu ardesagun sentuan garenac
 Hustric munduan diren changrinac
 Umilia gaitesen Jaincoari denac
 Ofreitus qu batian diren bihotz monac
 Emen gaiski mac bai justu direnac
 Plaser eta penac pakatsen tugumac
 Jaincoac yuzatirentie horiee donac

59

10

Titac eta amac heritue oi ser gatic
 Donibaneriat bidali naute arbonatic
 Es isaitico surekilaran entradaric

2

Pena dusu eta dolore' bai nik ere:
 Amodio ser den ere jakin gabe
 Titac eta amac changrinetan eman naute

3

Es isan es penaric es changrinic
 Amodia fidelago eta urrundamie
 Meaitia etaitute gitaturen sekulan nie

10

Lor lekua utzoric
 gaste nintzelaric
 Parisen sartu nintzen
 Euracies betirik
 Plaser gocho eta
 Buruan harturic
 Behar mela alegera bisi
 Bortetan gerostic

Nigar egiten dit
Chuberoa yuri

Errepika

Agur chuberoa
Baster gusietaco chocoric ediera
Agur artaratxe
Zuri ditza ametchic gochoen
Bihotzain erditic
Bostetan hebki dautazut aspereña
Zue utzis gerostic
Bisi nais tristeric
Abandonaturic
Es banta fierric
Parises bertyeric
Su besalacoric

2

Palasio ederretan
Gora alokatzen
Epa segur goratic
Ere fresco artzen

Gain behera choegimuk
Baitaut iduritsen
Ohi gainean nasela agertsin
Bainan es dira
Basterac ferdatsen
Choric Kantatzin

3

Ametza lagin nezak
Ohi artaratzerat
Ene aken egunen an iragailerat
Orhiko choriaren Kantu beratzerat
Barca ditzan
Ohi egin nigacac
Ohi chuberotarra
Ohi bintrinian gora
Escualdun bandera

23 1

Orango neska gastien Zortzi pertxo berri
Nahi tuenac ikasi erne egon bechi
Igandetan igandetan dire cantatuco
Ostatu guzietan denec aditjeico

Oraingo neska gastie duten fantesia
 Grabata baten plasan badituote' bia
 Mirailari mirailari diote beiratsen
 Buruco papilotac ongi etetuzten

Oraingo neska gastiac oineticon buru
 Ederki apainduric ibiltzen saizkigu
 Perleriaz perleriaz saizkigu garnitzien
 Hostes eta sombut choro trompaturen daten

Oraingo neska gastiac bidarte alderat
 Behiatzen saizcigu uron idaterat
 Uron horec uron horec calte egin esdesan
 Ederki dantsatzien dire bidarteco plasan

Terdua idanta moskortsen nais
 Pipa artuta tchoratzien nais
 Kortezatza lotsatsen nais
 Alas demontre biziko mis

Leorac nolan intza bezala
 Chaité det clama gaste bat
 Oter ambergie mai dijotane
 Ez da mandrian beste bat
 Inois edo behin jrazatsen badet
 Ikuzi gabe aste bat
 Bihotz guzira banatutien saik
 Etelako gauzo triste bat

Nesk atcha gaste prare gabia
 Teturcleko arrosa
 Ez-ara bezin diltitz-aria
 Echora bezin airora
 Oramtze baino gasta geiago
 Alk esin dezakek goza
 Zori oruan ikusten baitu
 Oter bihotzac hau poza

Ez bat diran gaitz ik emango
 Nic saitutala nafuago
 Oter marinelaq gan ilunian
 Ez arar bainan geiago
 Oter orduan gaukatalakoz

66

Pozik yarotusik nago
 Zu ikusti ac alegratu mau
 Triste sunlagom lenago

4

Mik anbat natu diodanik
 Tele etzazula aste
 Mere begick beren aurrian
 Beti dezio sartute
 Jolykirikan ikusi gabe
 Ehorra egiten da triste
 Ez mau ez mi hark alegratzen
 Zu ikusti ac hain beste

3

Korpegi fina gorputza beritze
 Ez dago ser emanikan
 Hitz kehan ere grazia edera
 Ezer es duzun tatchikan
 Mounadu guzia miatutara
 Zu bezalaco amikan
 Elogian izan litake bainan
 Es det sinesten danikan

6

Mere bethico prentz amendu
 Mere kontzola garia

65

Zu gabetarik ezin biri mais
 Eaiten dau gut egia

Zu barmare arbola eta
 Di balin balinche tchoris

Mik zu suntas ket
 Arbola autatzen egingo nuke' caba

17

Emodiaoac neubifroza

Zure gantzat derama
 Geren daukazu berri guzian
 Cheskathe bikanaren fama
 Beste fortunik mundu unetan
 Ez det deziratzen dama
 Maure batek berak
 Izan gaitzala maita eta zuan

8

Falta duenac lozratutzeo
 Hitz egitea tchit ondu

Eta nik ere yaiaitu bikan

Ote gintaskin kanpandu

Gaur nagon bezin atrebitua

Gekulan enay egondu

Argatic Kolpeu galdetzen digut

Merekin nauzun eskondu

66

9

bat ondutziac isan behardu
Presio gauza tsarhen bat
Ala ez aiten ari sakt bethu
Nere contzolatzaile bat
Alatzen ere haren eranac
Oso utziarik alde bat
Oritza prosikan artuko nuk'e
Gu berdalaco andre bat

10

Geronek ere ontya dafiziu
Chaspraldi ruitan nagola
Lure gatik an perra safruben
Banan ordian hau nola
Alatzen ere ni gavat ezin
Bigaldatzan gaitute ignola
Gu nerfako argutzaria
Ki surtako marmola

11

Amodioac nere bihotza
Eta esda miizterio
Perraren garra estilueta
Lumua kendutien dio
B. iac daukat gau eta egun

non
bat

67

Eguner bi fiero
Bete nigara daroela
Gu sarehako medio

12

Gu sarehako medio baldin
Guaiten baniz luraspara
Gero danuac eta suruac
Etzperik isango direa

Eri egin bainon Anago
Gazu melzat gupira

Tiki Tikitik

[Signature]

1

Tiki tikitik aitar eta amak fraide munduten
Bai eta ere Salaman karat ichtu dimate ^{asmatu} bidaldan
Salaman karat mundualark gogoa nuen pasata
Ichtu dimate tunante bainon o habe muela eskonda

2

Ostatu chume pollos batan gogoz gelditu bainon
Nechka charman bat ari gatzaren ^{gaitate} bainon
Begara kantzu, esparrua lore senet ^{gaitate} bainon
Angeru hori ordu berean onet ^{gaitate} bainon

Hitz erdi batz maite maile erran nion beharria
 Bauran garchoa, herabetua, ihesi goan zen karporea
 Ez ahal nuzur, uzar ederra kondentzen ifernura
 Ez da sekulan ene gogotik histuko gure itxura

Jainko maileak emon bainola ber. getuan
 elik banakiki behar ordutan nori aldea idelki giltzari
 Behenik aitari gero amari gero anai arreberu
 Eza azkenian segetuan maite duten prolik haru

Cho cho marian

Chahuarak mau
 Jatuaik mau
 Zer bi maula debru da gau
 Etcheare sartzean
 Etendrea koleran
 Satina gogoa
 Englesa bauruan
 Eskuaraz mintz alzon
 Gizona
 Kokina
 Pandila
 Mochk ortzoko
 Mago gaur

cho cho marian
 Mochkorna
 jina murr gaur

hil eta salbatu

25

(11)

Chahu baur bagura hil eta salbatu aile funtan behar gura combatu
 Bekatu egiteco usara kitatu beharago eguer urrekian sartu
 Ez berit, lerratu ahalaz beratu ongi eiferatu may hilgus oroitze
 Demora ganes geraz eska per obetchu

4277

Fortuz geraz guzice sordugun hiltzia leuic esda gure munduco bezua
 Hida ozeagun beraz bermergo hantza garbiki engamina gura kontzientia
 Bait munduan da gure jurgatzaia asken sententzia gero oran trephica
 Ederitateco parraren hiltzia
 (1277)

Pura hartaz geraz esda libratze efermitate ez du fentzeria
 Gantut amara ba da puran Condantatuec jek mian libratze ez esperon
 Kortaz oroiturik gauden lofatu e fumpilla lurs echa prestatu
 Choy nahi prahizeco mundu fuan tarric

(14)

Januar sgorico du zerric galdia berora du bere mandataria
berora gure gerotie partiturengia gure gure galdia prest gure, da
que egin orria bai eta gaurkie beror ara ber gure gure
elbementa bay gaurie orduan dia

(15)

clandre dena maria begina garbia gure laguntzan behartan gura
ofentatu baitugu gure gidaria zuue seme dibino gaur gaur beror
Charten unilia demora, bala eternitatz erantzen bayue
Gervico portabac idelkeren dia

Fini

26

(1 Jun 11)

gizona maly da

Gizona maly da. compagnoni bay dena
berora agardedi uruz maly dena
gango liber timenduec abantz arazten ditute perorac fraidie
Hondara munduan duren gaurac ederenac agardatzen

(17)

Peru etia agardatzen agardatzen furiar
berora eta sortuz gaur begi berruz meridian
kutat iduritz en ber kitaratzen gaurie gertatzen raude nere-poy
clay gertatzen furiar, beritaten nere ardin edian berora tcharac gaurie

13

Berora ihus banyez auzuc nare chatua gombat a handia maly enpi
Berora gaurie maly chatue gombat aipatua eta eragartua
Berora handi bat bezala orotz galdatua eta mandataria

(14)

Plac e duet monesti gamian yuo bezinbas ohoze
 Pooria nayela aditzia ety ait dathore
 Sure chaho jedorey e duet delonovic batere e duet nubi ere
 Por da charian izanic ere tranfiki biyi gae nifortay bearta gibe

(15)

Sure byia neriarek in e duetale compava
 Janari brulantek yatera arno ona edatera
 Chi bez alako gizonac may bihokya alepera badra libetizorat
 Karojan yartu eha yozietakera gamien prazotzerat

(16)

Angi mantinitika bikaramunan
 Davae eyn frokuz ardura ahian
 Chi sete frescoki biyi taloon eha eynian prapari onon
 Charatya putin denian cartetan borda barni ar argaven arlian

(17)

Kavias mindake gan bat prazabia yuekin
 Arhamac nola prapten y asten cartetan elperekere
 Chi berbe pilayeric prapten chut compavieva prandiden
 Eha ekotatuekin prenty ipia prandidekin gombertione eadukim mumbog
 elgarok

(18)

Lycolarik e deravku unan ar gure fair coac
 Duda gabe behar yituen yu desalabua
 Ez due cartetan ak abo gure libet mardua e duet yekua
 Gandetan coche' iseknac yaten danykupa mutchikwac eha
 pandomquac or
 mltu

9

Cheratzie e kaly nola biyi prabiak
 Chosserian egon bekar litaz ke guziac
 Chy ninc yem dityen Chikirvac eha ardac berbenac en
 Bec kalitay bevac hekien taroderiak y litaz ke kikiac

24

(1120)

Aberatze ez dute or arhainic hayen
 Heren lehen lanetik duten arki irabasten
 Gure ardiak charka etxan niko giten. Guardu trompa ez dute.
 Hala que aberatze berak fortunarik gaten ez barkeratze giten

(1111)

onduria gehiago oleus ere erate co
 Ote muen orainon on gindela mintzatze co
 Hae nu probien eronkan gisa. horton emateko etxat ez chantz.
 Betiri sartze orainon arhainac bano. Lherago jatu atokatu co
 ez da fidatze co

(1112)

Hobakua zen beraz gaurko gure az arka
 Dens gehiago erateko etxantze auzarta
 Su hayter i'chiddu gura. yauon aberatze gombertgantz beru gureco aita
 Gure banahatu argutuz betia baka me hon etz akef marta

25

27

121

Medla bediratz egunta hogaita big arena
 Cantuen emateko y anduf or dera
 Conplitu nahi nuke hartu duten prena
 Gatzaturic ongi erenkuza dena (bi)

121

Cantu hayen gurepa andre alarguna
 Amerikitarak an elorra buma
 Beticotz ban utzi du bere espaz laguna
 Oras ezten dachu gustuco fortuna (bis)

131

Bi urthe denago toki hangetare
 Genara joan gureaion hau hurren utzire
 Garchuac y an balu fidelitate
 Utz gureaion juanen zahua betere (bis)

141

Thistari bat dabil may haren onduan
 Botan ichilik eta berzian cloruan
 Partatien ez balu hai azkenekuan
 Haur espero etzuen harturen alquian (bi)

151

Gasteriaren partez milaka gorainchi
 Etelferetan baitintze hor ibilarazi
 Gaichua etimuen bergerue inerezi
 Gejures, haizurican zin irabazi (bi)

Kuntan hitaizen y autute ikuz artia
 Gobera muntatzeac ez baita balio
 Gure behotzeac bada hainutz amodio
 Guardia beritz trompa hoi dela medio

elbaxpecoyus

28 1

Kantuz arterat maha berribat aintuta
 Declaratu malidut y er dudan sujeta
 Mercatze a baten claco ez gaur a prallitu
 Goyua berotzen yact ikuzita
 Bere burua dauka urguluiz hantuta

12

Empresen gertatzeo bada zerleat hor
 Compreni yazu nor den elbaxpeco yulie
 Leaugaren gizonai bait orai duzu utzi
 Denac kurituz hola aintzina bazoaze
 Desobedihtzen duzu gainco legeari

3

Hamazur urtolako zarlez antz olako
 Harec hartuco guere berizat betico
 Hura utzi ginnen probrea zelaco
 Chuzpuren guertia guretzat hartzeo
 Etcheco andre handi au zuan jarbez

Grasianaota maneches guterean jaltin
 Chazaldatuac guen arazonarekin
 Jemica ez utzi Inaki alaine horekin
 Abantziatu yela bertze aizparchin
 Hura hartzeac huretzat bere diuackin

15

Gero mitel gaizua bi begiac ilun
 Bize ala kila zen y lauzen egagun
 Hala prasatu dituz yazu gortzi egun
 Enderic hartu gabi beticoty alargun
 Haren dolu frandian parte har duagun

6

Oraino etchian duzu zarlezen protreto
 Leantzar hoic iten tutzu hartaz oroituta
 Altchotzen alal digu ongi kadrotuta
 Profitatueo duzu senara hartuta
 Berdin orai harentzat ez baita inporta

11

Ezcontzen yarenean aratzeco berta
 Gostura inen duzu dudarikan ez da
 Enazu protreka huan olean trebezka
 Artetan hori beira zamara bez arka
 Hala izanen duzu plaseru doblez ka

468

11811

Hirugoren zuzeta Goietchuan kuan mari
 Gontzeilu emazu gure semari
 Utz dezan bere giza benda eder hori
 Basterac nahayteco ez duke prareru
 Bantuz eran mahi dut mundu guziari

9

Borda berriko semua zu zare azkenic
 Pena izana gatic ez duzu maluric
 Gehulan ez du behar kolatuac zenaric
 Etche gartziazen iten hor izan delaric
 Nik badakit zer zuen merechi zugana

111011

Zer beharko ote da hortarik atera
 Azkenian gan beharko cementu hoitara
 clic ez dut ezagutzen horen caratera
 Ouz mahi behar baitu gaztia yakara
 Naturalez ac dio oretzen sakara

111

Mun dire buraznac coche da maria
 Guen aloba zuke dolorer hazia
 Non beharko dugue horentzat tokia
 Genar aberatza mutil bat propia
 Garicaren aldiari gauregi berria

49

11911

Huna asken bertzia hamabigarena
 Jua bedi ene ganat erenkura dina
 Erau edaturco dute sure farna
 Othoi ez orenbertze mundu engana
 Jainkuac condenatzen du gairki dabilan

Tini

29

Suyet eder bat

apite

M

Suyet eder bat declaratzen dut gaztiec etemple
 Amodioa sain den lanperaz gaztiec harlotzeco
 Juar eder bat hautatu muen ene besuen arteco
 Belun bihotzian sartu saut eta nekies da hantie
 atera co

2

Amodioa beriberia gastien soragaria
 Hamaalan urte complitu gabe emana nion fedia
 Gerostik huna gomenatzen du seruco fainco handi
 Nik haren baitan ezaria dut nere esperantza guzia

3

Amodioric ez diuenac prenak ser duonez daki
 Eta gauchoa su aspaldian atakatzen nau bortetik
 Gontz olatzeco ene martia ardura inaki ikuzi
 Huna ikazi gabe munduan ez naitelke luy bizi

Oropoiz duzu ene maitia ez guralues bijico
 Behar bainon hainitz urte lenago tomban gura
 Behin maitatu sainea eta etzaintute hasi^{sartu} gura
 Ene bikotizian sartu gura eternitate gusico

Dendarie gabe aita amen ganic hori nuen merce
 Jeren sainea dan gusietarie egros laguntza berechi
 Deseraturie egortzen naute sure menelic ifeizi
 Gure ganaco amodiaa nahiz araz galarazi

Ene ganaco amodiaa es ahal duzu galduso
 Guk utziz geroz ene maitia laster nahiz tomban
 Emeki emeki ez ote duzulan hori auten^{sartu} gura
 Abenturaz sure aita amac dira oigutaz urik alduco

Despegitizian abiatzen saute begietarie migara
 Odiol bezaz sekulacoz ene maitia lefiala
 Opararantziaz su etzinauden enekin bihi behar
 Jaun seruk⁸ ac hanta dezola gure behar duzun

Ez ahal saute despegitiziat hoinbertze interer⁸ bira
 Batec bertziari gure manrac declaratuta onduen
 Ginetze neza zu fede ukaturic ez dela sarten seruk
 Ez eta ere espazic hanta gura bertzeric munduan

Hainbertze artas bizi beti ez gura
 Bai eta ere fite biktatubal mund
 Amodiaa hain da dena
 Hori dela medio guregi

30 1

Eterno on on on hiaz
 Galan dezagun ga
 Aboz kor³ porditz⁴ eak argi estanket duzu
 Pasa barinua lathoan omendagoza
 Berriz hienan artino harek argituen dauku

Iru egun neza
 Desperuaki e zantze hien
 Graigono y kitin ibiltzen dene
 Oterroa edaoko kabea
 Iru egun berriz gure
 Bistez hola hore arrian
 Hainbat aratze itiki baten karantela

Egun du konfitero
 Egunde arratz batean dian
 Egun lagun onen artean
 Botoila bana arno edan ginean
 Egun lagun baginen

2. gaiti ginen
 Oherozin duzu entzatzera joaten ginen
 Behar bainon riki bano gen
 Behin maitatu saio postatzin
 Ene bikotzian intulipurdia
 iburtzuri ac

Dindane gabea re bailezake
 Geren sailudana handia
 Desteraturic e

31

Gure ganaco 11 Kaila Kantu
 tuz ogi petik ustail agorsulitan
 Ene gano co aik etekera koan entzura gaudet
 Guk utziz geroz ebamerabilka haun bota ^{bertzetan}
 Emeki emeki ez ot ^{teihetan}
 Abentura sureaita cioa nahu duenak har dira

17 tudut eta sekulanez du utziko
 Desprekitzian abiatzen utzia hobian sartu arden
 Adios beza 11.3

Oparran izamiak chulo ttipuan hartz adura
 Gaun serise eskondu nahi adinak ditut ^{ganaco}
 ginak eginak dire joan den aspaldi ^{handian}

Primaderian soinden edor briolaren lorea
 Aspaldi dion suk ez dut ikusi ene maita bera
 Balinba gaichoak ez du abentzi eman Zerauten ^{du}

5
 Orhoitzem nuzi orhoitzen beti ez gaudu
 Oid adalema batek bez erbat mundu
 Jaten duntan ogi ere dena n

6
 Gaur ilhuan bidu luze
 Bai ikusterat jiten
 Othoi athea idelk gaz

11
 Opana luze izara gatik argi etan kez dugu
 Ezar eder loz garri lura lokoan omendagoza
 Opu etekian sartu artina harek argituen ^{dauku}

Zantzikitin
 Zantzikitin zantzikitin ibiltzen dire
 Glorioko kalean
 Otona alabak trompetak jotzen
 Gazpi astoren gamian
 Jaltzen saltzen chakur tiki baten karamela
 Leta nany bren esaten du konfiteroan
 Guando ramos a Otkandiano
 Otkandiar ekari egun ean
 Tomaremos chocolate
 Gombroero kupa allian

41 Chère Marie Jo Yalchin

En

Je suis au seuil du Nouvel An que je
te souhaite une bonne et heureuse
année 75 ainsi qu'à ton père
et qu'elle vous apporte joie, bonheur et
réussite dans vos projets.

13

Orbait zite eman duzula sehalako trichtesua
 Triutu hori ongi altchatur egizu penitentzia
 Es egiteko du lantetan eternitate guzia
 diuntzirekin imita zazu adalarenen bizia
 aligar eginez ardieslema Jainko jaunaren grazia

14

et dias beraz izar ederra uzten gaitu sehalakatz
 Elgarrehin pasatu arenes beti gira araitubna
 Hamalau pertson ezarri gaitu ditut gastea atemplo
 elshato gazten promez edere ez sehalan fidatzeko
 Hitz emaiten daitzut ez nautela ni biertan enganatu

Fini

34

1

Espasen Kantua

Lorbait pertson banuxa egueantatzema
 Hemengo hesta hurenontsalan datzema
 Harra bi bihatz gaste elgarrehin laka
 Ene hitzari di tuzte biem altchaturma
 ha ha go gas ichostema

2

et gur espas gurtea araz maitetia
 et gur ondera gazte bihatzez ezta
 Egu ulman duzue atsegin handia
 ha ha aspaldi nahia

3

Huma eginbidean ez hunduendabna
 Lehen lehen daiti hen bien arteba
 Bigarrena zaharren ontsa maitatzema
 Hirugarrena beriz hauren altchaturma
 ha ha saila segitzebna

4

Kabla hurbtan mintza ni espas jaunari
 Kasu egin diez an here lagunari
 sanahim heldu zara liti eder hari
 olegua gabe nahiz fruitua ekharri
 hi hi hi denen irringarri

5

Jostetam utzi eta seriashin lanari
 Bithi azcar egunez edagain penari
 et modio earesa hantu lagunari
 Bainon ez utz seulan hura buruzag
 hi hi hi denen irringarri

6

Ondere espas gazte iduri lilia
 Erhaztunahi derautzu obedientzia
 Elheac utzi eta altcha familia
 et rapa harren pare ereman bizia
 ha ha ohara etheca

(2)

2
 Leus dezagula gure artheren ondoan
 chitosa amusoan supazter chahoon
 Aochahni atchicitzen haur bana
 chitamahu aldiz biacin campoon
 ha ha lur lastzen gastu

8
 Bertan haue eman didut heme campoa
 Eppas gazte harientzat denen izenean
 gaurac entzen gaitzala araco nahian
 Bai et berecin har azeen arenean
 ha ha eternitatean
 Fini

4
 Ume eder bat ihusunuen
 Donastiama malian
 Itz erditcho bat ardi esangabé
 chola pasatu parean
 Gorpuzta zuen liraina eta
 Enah salbaltzan airian
 Lolita garich ez det ihusi
 chere begien aurrian

2
 chingera churi pare gabia

Es hual herriha alaha
 Urterin gabe ziganat beti
 chere bihotzaka neraroa
 Ihusi naies bethi or nahil
 chere maitea au lana
 Jaraturiman emen nauhasu
 Bethi pentzatzen ziganat
 3

Gochai gasteak galdetzen dute
 chingeru hoi nun dago
 chere maitea nola deitzen dan
 Inork ere es du jahingo
 Ez bereah ere es lubé maina
 Konfidentzia aretan nago
 timorio dun bihotz aberin
 Es hual herrian es daga
 Fini

1 aica Dama gaste charmanbat
 chilla bederatzi ehun eta berragait bige
 Kontuz haserat naha karturuk chedia
 Purantian emaitema gure gazteria
 Luzet bat badugula parerim gabe a

1
Izar haren bizia dut de charatuma
Kariman da mutzurain baten zerbitzua
Presuna serioza hainitzen

2
Izar charmegari bat gazte eta japia
Loraturiman dauka kartier guzia
Ezin salatuz aida bere balentri
Baten partez tronpatu dituela lica

3
Izar haren bizia dut de charatuma
Kariman da mutzurain baten zerbitzua
Presuna serioza hainitzen gatu
Miku frogatu du sabra haren sinhestema

4
Erlisioneak eredu ongi prahimatzien
Arduera elizan eta maiz cominiatzien
Banda athera ardulo gende enganatzien
Debu zanbeit bidé du haren promenatzien

5
Michtatzien angidaki izar famatuak
Profeta iduri du haren talenduari
Linetziariman sabra promesa falsuak
Bia izatu gira ongi tronpatuak

6
En ganaturin ongi bira malézias
Desgarazatu du baster bat ala bertziak
Thebe bat baitzeranman aparantziaz
Kitchinitzen zuena Korrespondantziaz

7
Komplitu berri ditu chemeretzi urthe
Lorain ederra eta libertatia maite
Gaichoa nihor gabe ez omen baitaube
Guabusatu gaitu bertzia zin arte

8
Bere maite berria zaiu
Mandaturheta doa gau oroz Kantari
Tasatzean beiratur gaichoaren bartari
Hian libro othe den jin da hion segi

9
Izar charmegari peregabehoak
Hilhusntchetaho ditu falta mandatuak
Tchil pasa lezazhé berese gréduak
Gaichoari ez balire denak ahartuak

10
Kariman ari dute bat har bertzi etzi
Kbertitu nahi ditut lagin eta guzi
Kampagnar bat hartzeia Karimako etzi

1
Gorriak udan intza bezela
Maite den dama gazte bat
hori hain bertze nai diodan
ez da munduan beste bat
inoiz edo bein ikusi gabe
pasatzen badet aste bat
biotz guzian manatutzen
zait halako pena trichte
bat

2
neekatcha gazte pare gabea
apirileko ariosa
izorra bezin distzaria
horia bezin ariosa
oraintche bainan gustu
geyago nik ojinezake goza
zori onian ikusten zaitu
nere biotzak auzara
auzoza

3
nik aibat nior nai oiolami-
kan aren etzazula aste
nere begiet beren naurrean
beli desio zaituzte.
iduzkirikan ikusi gabe
chori egoiten da trichte
enau nere alegeratzen
zu ikusteak hain bertze

4
ez aldirazu aitzic emaiten
nik zaitudala nuyago
oi marinela gau ilunian
izorra baino geyago
haren orduan zaitketalako
pozik zoraturik nago
zu ikustiak alegeratu nau
trichterik nauen lenago

5
arpegi fina gorputza beritza
ezdago zer esanika
izketa nere grazi ederria
oi zer ez duzun tatchikan
mundu guzia maitutara
zu bezalako damikan
agian izan liteke baina
ezdet sinesten danikan

6

Limosnacho bat
zorbait irakurlek galdeginiak
huna atanoren bertso fainatuak
1897 an inprimatuak izan ziren
(Santsin) , ekin batean adoch

1
Mutil Koetkar bat itoa aurreko
zela aldamenian
izon burukoil bizar zuri bat
bi makuloren ganian
hale estkinan ikusi nuben
inora ezin gogorian
ta bera nor zein yakin nahian
inguratu nintzanian
limosnatcho bat eskatu ziran
yainkuaren izenian

2
zerbait emanaz galdetu nizan
al zein modu onenian
yargotzatikan al zeinkan ala
10 oitubak octuba mendian

erantzun ziran ez semia ez
nik sasoya nubenian
ez nuben ustet irrichizorik
onetara azkenian
gaur limosna bat eskatutzen dit
yainkuaren izenian

3
eta segitu nuben esanaz
lengo gerrate denian
ni aurren shamor ibiltzen ni
beti edo geyenian
netatu gabe aisa igotz
aldapik luzianian
etzan burua asko etortzen
gu ala gabiltzanian
gero limosna eskatutzerik
yainkuaren izenian

4
odolak bero eta burua
arua dagoenian

edozen moduz sartutzen da bat
alako itsumoian
atsegabe ta negar saminat
badoaz ondoaren
nolaber bait batek bizia
ubitzen ez duenian
limosnacho bat eskatu bear
yaintkoaren izenian

5

noiz pensatzen nere artian
ni jarritzen naizenian
gaur ere arko dirala yango
lirakemak izuzenian
ez luke inork sinestatuko
zer pena ematen diran
ai orla nintzan ni ere zano
ta garze nequenian
gaur limosna bat eskatutzon det
yaintkoaren izenian

ai chora⁶keri arko egiten
da zentzirik ez banian
sinestatuzki ur au pasia
daukanaren esanian
obiago da sasoin dan arte
sagututzia lanian
negar eginaz ibilli gabe
gero dembora yoaian
limosnacho bat bildu ezin
yaintkoaren izenian

Gini
Juan Pedro Otano 18/7

Estual herritik huna yirik

1

Estual herritik huna yenik
• hemen bagirade haintz
• hauteridetarik orotarik
• malurusena ni bainiz
• bertze Koblarik emasio
• ni orai herrian banitz (bis)

2
aita amak nigoretan
beren haurer doloretan.
plazer onik ez daitenke
orait denbora huntan.
horiet oro yasan daizke
yaun onaren ohoretan. <bis>

3
adios aita ama anay arrebat
bizi zaitzete trankilki.
presuna gaztiak beardu
denbora nonbeit ibili.
ibil zen denak badaki.
pena plazerraren berri.

4
ni sortzeko egunetan
gauraz frango bazterretan
arribatu nintzanian
~~miseria arribatu~~
munduko portalieta.
miseria arribatu

zaldiriz zela Bridetan <bis>
5
nik maticari egorri
letra batian goraintzi.
bizi dadien trankilki.
yinen nintzela laburki
hura goguan nagolarik
oren gurietan beti. <bis>

6
izan banu eskolarik
ichkiriatzen molderik.
ingotik izanen nitzen
ederki aberasturik.
miseria kitaturik
andre eder bat harturik.

Lini

1 eme
Zor lekua dut frantziak duen
eskual herri ederrenian
Aita amek naute altxatu
girikhtinoki haurrian
Hastapeneko urthe gochuak
emanik heyen aldian
orai hemen naiz Kalifornian
desertu baten erdian
gau egun oroz arthalde baten
(alatzan mendi gainian (bis))

aurten hiru 2eme urte hala bearror
hirora nintzen agertu
izar eder bat charmegarria
laster nuen ezagutu
ni hartaz eta hura nitaz
ongi ginen agradatu
belduroz bertzek hauta zezaten
ezkontzar nuen galdatu
bi zi guziko enia zela
(eman naudan arrazostu (bis))

3eme
egin ginintuen botuak
espos lagun izaiteko
Bai eta tinkatu eskuak
beti fidel egoiteko
erraiten zaudan sinhetz nezazu
nik etzaitut ahantziko
Lehenagodut ene odola
zure galik ichuriko
ene bihotzian sartua zira
(eternitate guziko, (bis))

4
zori gaitza zen ni ezin egon
maintenuaren aldian
Hura behartzen bi zi hirian
eta ni mendi gainian
yuciten nintzan bai ikustera
beti ahal nuenian
erhurtun bat ederra ere
sartua nion errian
hari behaturz kontsola zadin
ni balta minduenian. (bis)

ene bizitko ^{5 eme} orroitz gauria
yauden erramu bezpera
orduan nintzen eterrria
maitiaren ikustera.
gauazko zortzi orenak ziren
helotzian haren etcherat
atxe chilotik behatu nuen
sartu gabe sukaldara
yaun gazte baten aldiari zagon
(ene maite fidel hura (bis))

ichil ichila ^{6 eme} nintzen agertu
izar eder haren gana
elgar ginuen besarkatu
eta eman musu bana
ordu berian ohartu nintzan
nik erosi erraztuna
yaun gazte harek zerakala
bere errhian emana
Santza kolpe bat bezala ^{zaudan}
(sartu bihotzian bar (bis))

gau hartako ^{7 eme} molde bera zen
biaramun eguerditan
izar hura zen mahin buruan
yaun gazte haren aldiari
eta ni gaizua wunchago
orroitz batzuen erdian
ez nuen yaten ez edaten
bainindagon errabian
biotzak zautan tanpaka yoter
(eta nigarra begian (bis))

bazkaria ^{8 eme} akabatu ta
etzen ez nitaz orrhoitzen
yauntto harekin bere gambaran
alegeraki sartuzen
arki dembora biak egonik
yaun hura athera baitzen
ordu berian maitia gana
ni ere hurbildu nintzen
eta galdegin zentako zuen
hura ni baino preferatzen

entzun orduko ^{9^{eme}} hegaldaturzen
ene bi besuen erdira
etzuela ez ni bezen maite
sinesten ahal zuela
iere yan edan has beharapen
zaintan zuen itara
bere solas lozgrua
ez baitezaken deklarara
azkenian bortchatu nuen
regiaren erraitera (bis)

^{10^{eme}}
orduan ere erraiten zaudan
ez dut zu bezin maitearik
neure ezin bertziak nan
urundu zure ganik
zori gaitzian eroria naiz
zure fidel ez egonik
Proitu batez esperantzetan
gentatzen naiz bertzen ganik
Labe barnian hehur birziak
(sentitzen ditut yada ik (bis))

^{11^{ena}}
Infidelak izatu dira
munduan haste hastetik
Ebak ere maithatu zuen
yaintoa oroz gainetik
Bainan sugiak enganatu
bitua yan arazirik
zu ere zira bertzetan fidatu
ni maite ninduzularik
enetzat zinen maite fidela
izan ez balitz bertzerik

^{12^{ena}}
Berhoit zeria egun batez
eginikan juramentu
etzimela nahi munduan
nitez bertzerik maithatu
nahizgo zimela
zure odolaz gabetu
etzira ez gabetu bainan
bertzetarik emendatu
ene ichilik nahiz zortatu
ederki zira tronpatu (bis)

13eme
Orroit zaite eni eman duzula
sekulako truchtezia
zurekin. biziz urte bainuen
neure dembora pastia
fruitu hori ongi altchatuz
egizu penitentzia
orai beretik imita zazu
maclalenaren bizia
ez egoitekotz su garretan
eternitate guzia. (bis)

14eme
adios beraz ene maitia
uzten zaitez sekulako
eman ditugun oren gochuez
naiz sekulan arhoituko
hamalau bertsu ezarri ditut
gazteki etsengila hartzeko
nechkatcha gazten solos edrez
sekulan ez fidatzeko
hitzemaiten dut ni ez naukela
bertze behin tromp^{tu}ko. (bis)

15eme
gure herrian ^{premier} bada ~~beti~~
beti zembaut surjet
orai bat gertatula
errianen dautsurjet
zelayan Kausitu da
hacheritza Karjet
Borta tchariak dituzte
hango oilateriek

2eme
plazaren erditik zen
acheria yriana
aintzinetik harturik
Kaiolaren plana
Karkulatu bezala
egin balu lana
etzen tipituz yuanen
acheriain fama

3eme
Karjolaren bannera
sartu bezin saru
lepua bilurtzen diot
oilo ga huari

AMERIKANOA

Sorlekua dut Frantziak duen Eskual-herri ederrean;
Ene aitamek naute altxatu girichtinoki haurrean;
Hastapeneko urthe gochoak emanik heien aldean.
Orai hemen naiz Kalifornian desertu baten erdian,
Gau-egun oroz arthalde baten alhatzen mendi-gainean.

Aurthen lau urthe, hala beharrez, hirrat nintzan agertu;
Izar eder bat, charmegarria, nuen laster ezagutu;
Izarra nitaz eta ni hartaz aise ginen agradatu;
Beldurrez-eta hauta zezaten ezkontzaz nuen galdatu;
Bizi guziko enea zela eman zautan arrapostu.

Egan-gintuen biek botuak espos-lagun izaiteko,
Bar eta ere eskuak eman bethi fidel egoiteko;
Erraiten zautan: « Sinets-nezazu, nik ez zaitut abantziko;
« Lehenago dut ene odola zure gatik ichuriko;
« Bihotz-erdian emana zaitut eternitate guziko ! »

Zorgaitza zen ezin-egona ni maitearen aldean;
Hura behar zen bizi-birian eta ni mendi-gainean;
Jiten nintzaion bar-ikustera bethi ahal nuenean;
Erhaztun eder urthe bat ere ezarri nion erhian,
Hiri behatuz kontsola zadin ni falta ninduean.

Ene biziko orhoit-garia joan den Erramu-bezpera;
Orduan nintzan mendifik jaitsi maitearen ikustera;
Gauazko zoitzi orenetan zen ni haren ganat heltzea;
Bortha-chilotik behatu nuen sartu gabe sukaldera;
Jaun gazte baten aldean zagon gochoki maite fidela:

Ichil-ichila sartu nintzen ba izar ederraren gana;
Elgari esku hunki ginduen eta eman musu bana;
Ordu berean oharitu nintzan nik erosi erhaztuna
Jaun gazte horrek zerabilkala bere erhian emana;
Lantz ukaldi bat bezala zautan sartu bihotzean barna !

Han nintzan beruz othorontzian biharamun arratsean;
Izar hura zen mahain-buruan jaun gazte haren aldean;
Ni urruntchago, gaicho trichtea, arrotz batzuen erdian;
Jan-edan gabe pentsamenduka han nindagon errabian;
Bihotza zaitan panpaka joiten eta nigarra begian !

Afariaren akabatzean ez zen ez nitaz orhoitzen;
Jaun gazte handi sekail harekin bere ganberan sartu zen;
Han egonikan aski denbora jaun hura atheratu zen,
Ene aidian athe hartarat ni ere hurbildu nintzen
Eta galdatu zer gatik zuen bertze hura lausengatzen.

HAZPARNEKO ACHERIA

1

Gure herrian bada bethi zonbeit sujet :
Zer gertatu berri den erranen dautzuiet :
Zelhai hortan hatzeman acheritzat Kaiet ;
Bortha tcharrak zituzten hango oilateiek !

2

Plazaren erditik zen acheria joana,
'Aintzinetik harturik kaiolaren plana ;
Karkulatu bezala egin balu lana,
Ez zen ttipituz joanen acherien fama !

3

Kaiolaren ondorat bildu bezain sarri,
Lepoa bihurtzen du... oilo gaichoari ;
Oilarra berehala lotu karrankari,
Acheria bazela, nagusi jaunari !

4

Nagusia heldu da bere harmarekin :
— « Acheriak ikusi behar dik enekin ! »
Kaiolaren ondorat hurbiltzearekin,
Acheria gorde zen, ez jakin zer egin !

5

Gorde-lekuan dute acheria hesten :
Acheria orduan marrumaka hasten,
Acheritik ez dela urdanteian sartzen :
Othoi, othoi athea idek zezakoten !

6

— Ago ichtant bat, ago, acheri kiskila !
Ez haiz ez uste bezain gertatu abila :
Nundik barka dezaket ? Oiloa duk hila !
Baniak berehala polizaren bilha !

Ichtant baten buruan argitu herria :
 Oren-erdia gabe orotan berria !
 Bere jandarmekilan huna nagusia :
 Tokia han zen baina... falta acheria !

Bere ganbaran dute filusa hatcheman ;
 Polizak hartu-eta, berekin ereman :
 Bortha ontsa zerratuz presondeian eman,
 Orduan jujatzeko jaun juiek Baionan.

Kondenamendua du hamabortz egunen :
 — Bihotza trichterik haiz presoner egonen :
 Hango denboran ez duk ollandarik janen ;
 Trankil egonen gaituk ichtant bat Hazparnen !

Adios, acheria, erraiten dauiat nik :
 Berriz ez egiteko horrelako lanik,
 Kanpoan hobe baituk talo-artho janik,
 Ezen-ez presondeian oilo tchar bat janik.

oilarra berehala
lotu Karrankari
aheria bazela
nagusi yamari

naugusia⁴ helduda
bere harmarekin
acheriak beardik
pekatu enekin
Kargolaren ondorat
hurbiltziarekin
hacheria gorde zen
ez yakin zer egin

gorde lekuan⁵ dute
acheria hasten
bainan bite zayote
marumaka hasten
hacheriuk ez dela
urdateryan hasten
otai atia bite ideki
& ideki deratzen

ago ichtan bat⁶ ago acheri Kichkila
ehaiz ez uste bezin gertatu abila
nonelik barka dezaket oilua dukhila
baniak bereala polizaren lila

ichtan baten buruan⁷ argitu herria
oren erdi bat gabe arotan berri
bere yandarmekin garzen nagusi
tokia hantzen bainan balta ari

bera ganberan dute filusa atera⁸
polizak hartu eta berekin erema
borta ongi zeriatuz presoendyan
orduan yuzatzeko yau yuzek^{eman}

Condernamendua du hamaboz egunon⁹
biotza trichterik haiz presoier^{egonen}
hango demboran ezduk oilorikan
trankil egonen gaituk yanen
ichtambat Harzparnen.

8 eme

demborak ezartzen tu munduko
 demborak itsasoan urzko mendotzak ^{ibaiak}
 demborak derabiltza arian hecloyak
 demborak urztaizzen mendu ta zelaiak

9 eme

demborak sortzen ditu lurreko horiak
 demborak kontserbatzen ororen biziak
 demborak badabiltza izate guziak
 demborak dabil yainko yaunoxen ^{guziak}

10 eme

demborak biri gaitu bere on gaitzekin
 demborak hilen gaitu guziak berekin
 demborak sar gaitzala zorion batekin
 demborak gozatzen aingeru onekin.

Lini.

Priarte

37 gozte hiltzera doanaren kantak

hogoi garren ^{premer} urterat hari naiz hurbil ^{izen}

eta ene oinetan tonba dut ikusten
 ni zertako mundurat etorria naizen
 ondikotz ez sortzea neuretat hobe zen

2 eme

Sekulan zori ona zerden yakin
 hainitz dut nik munduan izan dene
 bere sortu ordutako hiehetu baten
 biziazen urtera guti naiz heriotza

3 eme

4 eme

Pita ama maiteak zendatko lurrekin
 zerura yuan zinezten ni hemen utzirik
 ez dut nik munda hontan izan rosegurik
 ez baitut ezagutu amaren musurik

3 eme

ez naiz segur izitzen ez ni heriotza
 laster kenderazala bizia yainkoak
 deaskan galdu ditut ene burasorak
 zer diren ez dut yakin etcheko gozoak

adios acheria ^{10^{eme}} erraten dayat rik
ez egiteko berritz orrelako lanik
kampuan habe baituk arto tala zani
ezinez eta presonderyan oila tcharba
yanik

36 D Demboraren egintzak

Demborak egin ¹ gaitu guziak mundu
demborak ereman du ^{10^{at}} khen egun hura
demborak eman derat desira burura
demborak sar gaitzala hiltzian zerura

demborak beretzen ^{2^{eme}} tu aberats ta pobre
dembora ez delakotz deusetan herabe
dembora iragaiten deusik erran gabe
dembora eginen da gu guzien yabe

demborak ibiltzen ^{3^{eme}} tu gau eta eguna
demborarekin orok ikusten duguna
demborak egiten du denen ontasuna
demborak atsegabe bai en fortuna

demborak ^{4^{eme}} ibiltzen du lanoen sorgia
demborak iguzkia eta ilargia
demborak edertzen du izarraren begia
demborak erranen du geroan egia

demboraz egin ^{5^{eme}} ziren zeñu eta lurrak
demboraz ibai eta itsasokorak
demboraz sartu ziren gorpikutzen
demboraz atseginak eta ^{yaio} errenkurak

demborak ^{6^{eme}} dercamazka gau egun
demborak hilabete bai eta urteak
demborak emanen tu on eta kalteak
demborak itzaliko munduko uesteak

demborak ^{7^{eme}} berak ditu bazterrak -
edertzen
demborak landetako liliak agertzen
demborak zuhaitzetan fruituak ekartzen
demborak nau dueno ez dira erortzen

Cantore berri

1

Cantore berri charmant batzuek
hastera noha Kantatzan
Inorant denik balin bada
guziek yakin dezaten.
Izar eder bat badakizue
Orak badela luze
Ezkitasunoz betia da eta
guziak elita charmanten
gaichua hasi da trichtatzan

2

Yainko yamaren pabidentzia
Ez desja bada haundia
shaušetako plaza hortan
kolako argi noblia
Argi eder horrek merezi luke
Ederki adoratzia.
Oferendatzat emakozue
Meirra eta isentua
Ahol duenak urte

3

Barber gazte bat yiten omen da
Españiako partetik
Arte izan horren Kontralatzena
Erremedioz beterik
Barber gazte horiek egin ote du
bi mirakulu haundirik
Erremediak egintu bainan
utziola penaz beterik
Eta gaichua trichterik

4

Kontseilutxo bat banukezu
Charmanta emaitako zuen
Barber gazte horren ganik
Ez baldin bazira eri
Nahi baduzu Kontseilatu
zure argi eder hori
gezur zerbeit erakozue
adoratzaile horri
eta ez gida nikori.

5

Amodiuetan den presuna
 Ezda beti alegera
~~ga~~ plazer bezin bat penarakin
 pasatzen baitu denbora
 Charmanta ni ere hementche
 Galdurik ene odola
 Maitia gabe mundu hunetan
 Ali emaitake Kontsola
 Hilik ere etzait hachola ^{nago} ~~Lin~~

115 Bertso Berriak
 Anaiari

otzire: Gili bat ikusidut

Berri bat ikusi dut plazer aundiakin
 Anaiak ontsa diera osagarriakin
 Uzunerat gan diera Kuray aundiakin
 Akordio egin dute amerikarekin

Anai lehena dute orrege yavria
 ce. Kuratua baitu zabalde aundia

Mola edatua den oi! Eskual. herria
 zerutik eldu zais behar duen guzia

3

Egina dute era untzia herria
 guretzat egortzeko behar den guzia
 Bilia eginen du bai ezti ezti
 Maista punta guziak aingeruz betia

4

Zoragorri bandera urrezko Gihala
 Erantziako lurrutan landatu behara
 Dru Kolore ditu Eskualduna baita
 Derezagun beraz denek beotzekik maita

5

Goraintziak bihurtu aita ta amari
 Legoratu aundian maite polkitori
 Uerengo urte hortan behar naiz storri
 Amodiua baitaukat behatzilik zua

6

Arbasuak ditugu zeru gorenean
 guri begira daude denak abotzean

Ledea zabal dezagun Erantzia gurea
Gazte chumeak dira oi! behar aunditatu

7

gipuzkoano landare Erkaaldunak
Lortu ta hartu nuen bataio go-bia.
Sebastian izena aphezak emana.
Birjinak utzia dut holako delaina
Sebastian Sacasola. Tini

8
Tini

46 | Eskualdunak

1

Nahi duzue yakin gure abrosoak
Miatuak leihorak eta itsasoak
zergatik Kantabrien zitezken Kokatu
töki hoberik nihan ezinez Kauritu

2

zeru gaina maiz urdin denbora maiz
Hiru laurdenak leihor bertze, itroq goza
Asko mendi aberats zelai gizen aska
Non holakorik Kauri urus bizitzeko

3

Hortchet da eskualduna bere gain yarik
Lurrotzari ez dio deus ere kenduko
Bainan ez nihor hurbil hartaz nauritzek
Nichola ezdu nahi bertzeren arzik.

4

Eromako armada luxra bentzaturik
Heltzen da hunaraino gogoa suharrik
Bainan Eskual-herriak ez em n amorrik
Laba madi xakraturik.

5

Libertate maitez yabe gelditzeko
Eskualdunak gerotik egin du lan asko
Bera bere lurretan yainkoaz landa nauri
Berak egin legetan nahi zuen birzi

6

Espanan gornitako arbolaren pean
Frantzia lehenago haitzeko gainean
zer ikusgarri ziren Eskualdun biltzarak
Han guzientzat bordin chuchentzen makurak

7

Eta horiek oro ametrak iduri
gure yuzen guziak dauzkute ebatsi
ei libertate saindu izar gaibeldua
Ezgian ez zaitugu belikatuz galdua

8

Hala hala zainetan odolik duguno
Ez ahal dazozkute nihork ebatsiko
gure mintzaria zahar parerik yabea
Eta oraz gainetik gure sinherstea

Aspaldi bihi gure Krichoren begaan
Betitik sinetsirik yainko bakarrean
3 Zandetan lorian gure Elizetan
guziak garelarik Kantaz ari betan

10

Aitzindariak hemen dire obeditzen
Ez dueno manua arima Kolpatzen
Italaber ohorezki zaharrek ekartzen
Erromesek eriak gogotik laguntzen

11

Marinel edo artzain edo laborari
Lanean nekatur da Estkualduna bihi
Bainan halarik ere Estkualdun etchea
Maiz ohatze pullit bat chorinoz beten

12

Estkual herri guzian oi zer gorteria
Maite dueno choilki bere sor herria
zergatik du sobra maiz hilatzen hirui
Kaskoinduz ikasteko frangtzakeria

Bai egiaz eder da Estkualdun lerdena
Su pindarrak begian zaluzik doana
gurutza redarekin boneta buuan
Ezpartinak oinetan makila eskuan

14

Estkualduneri beha besta egunetan
Batzuek fandangotan bertzeak pilotan
Ez da nihon yosteta yoko hoberikan
zertako bertzerik har hoiak utziutan

15

Espanan nabar Bizkai alaba gipuzko
Frantzian Bachenabar lapurdi chubero
zazpi herri hant dire Estkualdunen toki
Ez dezake parrerik iguztiak argi

16

Biba beraz goraki biba zazpiak bat
Tolui dute Karik zeruko choko bat
zazpietako seme Estkualdunak oro
gauden elgar maitatur orai eta gero
Fin Bi Estkualdun

15. eme

Orlak gerrik ez da izandua
 Lekulan ere munduan
 Bizi geronak izango dezu
 Diska batian gozuan
 Zembat arima triste galdutan
 Becleratzia izten luzean
 Gartubzian olatz ein zagan
 gerta ditzien zeruan.

Fin

39 Bertso Berriak 1945an emanak
 Airear Lenhar - ematzé batzu puchantzia
 premiari

• Hemeretzi ehun ta berroita borragarona
 • Gudu izigarria akhabatu zena
 • Eropar nausiturik gure alemana
 • Oldar gaitzean izan da gibelar
 • Etsayaren saretan ongi hatchemana

2. eme

Angelasak. Rusiak eta amerikak
 Ideki lerauztute Europako bortak
 Libortate haundian emanaz Frantsesak
 Gaster igorri tuzte gibelarat bocharik
 Loguntzat harturik gure bolinterak

3. eme

Frantzia oldar bater kasik libratutik
 Egotu izan ziren aphiur bat geldirik
 Materiala pasatur plantatu harturik
 Ofentzira handia zapartatu hortik
 Bimudera hastian muga guztietatik

4. eme

Hitler eta himmler-ek zuten
 Kapitulatzia horiek etzuten onhartzen
 Horien soldadua ziren entsegatzen
 Bizi galduta arte zuten atchikitzen
 galduta zitazkela baitzuten
 pentsatzen

5. ena

Hitler hire aliantza italiarekin
Laster zaut ahabat. Mussolinirekin
Horrek Kangua utzi bai arazarekin
Badoglio itzuli bere indarekin
Hire kontra gogotik Amerikarekin

6. ena

Hitler ateratu zaut hanitz Kontrario
Etsai bat gehiago hire badoglio.
Horrek ez dauk ez egin frango -
laudorio
Haren bila yuaitia etzuen bala
Mussoliniren gisa gaizto badoglio

7. ena

Hitler orain izan haiz hire armadekin
Lododu erro eta haru beroekin
Europa puzurkatu aire choriakin
Rusiako hegul bat ere bai horrekin
Erebantera izan duk partida -
onekin

8. ena

Kusi izan diuk gure begietan
Churchilen Porterera Amerikarekin
Zuzkia Kukutzen aire choriakin
Bai eta bombardatzen adreziarekin
Legurki lagunduak beren ehazarekin

9. ena

Eoresuma horiek noiz dituk hartuko
Hala Europa bazait aski hiretako
Laguntzaileak menturaz zautzik -
De gaulli galdoraz Kontseilu -
Ez bahaiz herabesko hari agortzeko

10. ena

Guk estimatzen diuk bai de gaulli zauna
Aliatu horiekin egin duen lana
Horien edker gituk izan hortik zauna
Industria hoitarik, oi zer atsegina
Rutabagaren uztauk zautuk eman -
pena

11 eme

Hitler ikusi duik hie debandada
Abiatuen aitzinean himmler-en armada
Beron gudu tokietarik gibelarat zuana
Gu gibeletik gaituk izan ermana
Lagunak libratzeko yin arte gugana

12 eme

Prisoner eta zibil haur eta emarte
Hitler. Kwoitu gituk bochak galdu arte
Maratzaren hiruan yin zankuan fite
Angles soldado bat galant eta gazte
Guardianuen biltzerat yoan baitziren
trichte.

13 eme

Boita-hamar zantinel ofizierarekin
Errendatu zerairko ikhara batekin
Zaien harrak hautsirik oi atseginekin
Kukutu ginituen ongi lurrarekin
Alemanen aitzinian Angls. harekin

14 eme

Hitler sobera nahiz izan haiz galdua
Eta hie laguner oi enganatua
Kausi izan haizeno egin duk biatua
Europatik eginez deportamendua
Grai zuen aldia duk arribatua.

Lin

Duhalde Kōel tsasou

40

Chapell eta
premier

Nahiz ez nizan phertsularia
Nahi nikizu mintzatu

Pertsularien egus ederra
Neure maneran aiphatu

Donibaneko hirian dira
Elgarrekilan gertatu

Zerzen phertsuek
Gru gituzte ezin hobeki gurtatu

Jamora

2. eme

garazi huntan guclukatzeko
 Hautatu dituzte zortzi
 Egin ahala ein dute elgar
 Bizirik nahiz ihortzi
 Bainan lan horrek ez lide deie
 Makur gaichtorik ekharri
 Bedichkideki eman dituzte
 Denek eskuak elgarri

3. eme

Meende huntako yosteta tzarrek
 Arima dute zikitzen
 Pertsularien solar garbiet
 Biotza dute arhintzen
 trichte direnak balinbadire
 Zberzen aldean gertatzen
 Itri batekin bozkarioa
 Denetan dute ezartzen

4. eme

yen de guzien agradatze ko
 Pertsulari enak dira
 Eskualdun besten distiratzeko
 Lore ederrenak dira
 Hortako diren gauza guziak
 Zheldu baitzaizku eskura
 Eskual herria ohora bedi
 Belhi atchikiz eskuara

5. eme

Beraz chapeldun nor gertatu den
 Orai erran nahi nuke
 Oro berdintsu diren demboran
 Bat hautatzia da neke
 Gure nausiek yurjamenolua
 Ghuchen egiten badute
 Aldi huntako Malin ahetze
 Lenbizi ezarri dute

6. eme

Chapelik gabe gelditzen dena
 Orai Kontsola dezagun
 Orok chapelak nahi dutela
 Ez dea aise ezagun
 Beste urteko elgarrendak
 Egonen dira barrendun
 Bakotcha bere aldiari segior
 Izanen dira chapelakun.

Lini. Abaghech Etchamendy

41 Karkail

gaitzeko triptako-mina bildu dit
 gaitchagorik

Izri Karkail ta Karkailen soberantza
 aserik

Adar punter harika zautzik deituak
 penaturik

triptako mina bildu baitik orage
 gaitchagorik

2. eme

Abi ai ziok gaitchagorik predika zak
 Liraidea

Izri Karkail ta Karkailen ene iriz asia
 Aztapavetan daukaint eskualdun
 artaldea

Hetan nausi baituk nausi elgarren
 ahalgea.

Lini

42 Bertsu - Berviak
 Abrea agur chuberoa
 1. eme

Agur. Eskual - herria
 gure dor lekua

Abipatzea baituz zu mereritua
 zu kitatur gerorik nabitan galdua
 trichitua

Abandonatua

Orai naiz helotua

Bainaz choratua

yz In lazu eskua

"Errepika
Agur Estkualdunak
zure lenguaia da munduko
lehena

Agur herriotarrak
~~Chutikan~~ Bere lagunak
Guri huntako hoberenak
Estkualdun banderak
Chutikan bada atchikiren gaitu denak
Bildu nai zutenak
Badituzte penak
galdurik berenak
gu gora lehainak
Libertinantenak
Biba Estkualdunak

2 eme

Estkual - herritik nauzu
zuamikan izatu
Haren estimatzeko baitzaut balia
Zerbitua nuen huren unian usa

Ez daukazut amodioa galdu
Parerik ez baitut
Mihun eragutu
Drezagin maitatu

3 eme

Egin dut Kaskainia
Eta estrangeria
Bainan guie chakotik zer diferentzia
Uiruneko eltzia maiz lurrez betia
Kausi zia
zu Estkual - herria
orai maiz heldua
Bainaiz choratua
Biba zor lekua

4 eme

gemikako arbola
Arbola saindua
Estkualdun orotarik guziz maitatua
Deneri zabaltzazu munduan fruitua
Pinatua
Zirasnalduka

guk amodioa
Ez dugu galdura
Eginik botua

5 eme

Agur zuri lapurdi
Bachenabarreri
Mendien zola dauden izokiarreri
Parichtar yondetarik hor dabil zernahi
Larru hasik
Lo iguzkiari
Euranik zernahi
Ekuaraz deneri
gu ezin konpreni

6 eme

Ghore pilotari
Aipatu hori
Eskualdunen yosteta chahar ederrari
Mundu guzian baita aipatua hori
Pariselik
Amerikan gairi
Ez dira normani

Iban direnak ari
Biba guzjeri

7 eme

Eskualdunak bertzetan
Burki direnetan
Ezagutuak dira gehien lekuetan
Buruan moneteta
Makila eskutan
Elheketan
ari bertze gisan
Gehien trarerikan
Ez da bertzerikan
Gurrian bihirikan

8 eme

Eskualduna sortzetik
Iban nago gerortik
Larre dezagun beraz herrian gogotik
Arskok dembora urun iraganagatik
Kasik belhi
Itzultzen nintzaitik
Ez baita herririk

Lonobras az bertzerik
guriaren paterik

^{1^{eme}}
Lapurdi Benabarra
Eta chuberua

gure Eskual-herriko hiru probentzia
Araba-ta bizkaia gero gipuzkoa

zarpiak bet
Bertzea nabarra

Seinale ederra

Bai eta chaharra

Abunduan bakarra

^{10^{eme}}
gure seinale eta
Bandera ederra

Bai ere gernikako Eskualdun arbola

zure azpian egin den yuramentua
Kurutzia

zure hordatua

Bai betikotz Lema

Izan beki hua

Arbola saindua

Duhalde

Itzearon

Bertsu Berriak

43 Francee

Airea: eta Krichkitin

eta Krichkutun
^{1^{eme}}

Eskual-herri chokolik nauzu.

orai hasia Kantari

Azue eder baten egiteko

Frantzia erresumari,

Ekila goraintzi

Derantziat zuri

Chuti zute etorriari

Behoira bheti nauzu da buaz buu
ligeari

^{2^{eme}}

Itzgori garren mendean giza

Rik bada oron beharra

Amodioz maite duguna

Dugu Frantzia bakharra

gure bandera ziriade gora

yz ondoan behera

Italia - ta alemania orai goraiztuak dira

3 eme

Amets baten pare mundua
zer gauza miresgarria
Blegantzian ondotik
Bigoz da iturria
Mundu berria dago yaria
zer gauza bizgarria
gerla gaintik egitia nola arian -
choria

4 eme

Adam eta Earen demboran
yada hasi zuten gerlan
guduck yesus ezarri zuten
Kuntzefikatzen
Martir lilikan
Kuntzefikan
Parratu guregatikan
Hala dofitu duenik ez da
Munduan gizonikan

5 eme

Verzengetori haundia baitzen
gure lehen gerlaria
Bere tropetilan atakatu
izan zuen italia
Erron' hiria
Hartu guria
Bai erresuma haundia
Bai holako Prantsesak -
merzi

Duke seguri aipatzia.

6 eme

Hunen ondotik sesar hasi
zerakun italiatik
Verzengetarik ihandetsi
Baitzerakon Prantzitik
gerla gogalik
Egina galik
Ez izan bitorianik
Verzengetari erendatuaren
yatekoak finiturik

7eme

verzengetori hoi Kesarek
 Sei witez preso alchata
 ziazpi garrenian italian
 Berek baitzuben garbitu
 Bulogna deitu
 Abrian cluzu
 Haren probeta hontsu
 ohore bat gor diekegu
 Baitzen Frantses Kurazatu

8eme

gerla haundienak ditugu
 Eskuaraz Kopiatuak
 Bapatzea merexi cluke
 gure Jeanne D'Arc garichu
 Etsai gaichtuak
 Homen sartuak
 Harek ditu Kasatuak
 zeruko larinuan Kontserba
 Dezala gure yainkoak

9eme

Chun witez pasaturikan
 Bataila izigarrua
 Mila lau chun bevoita
 Hama-hiruaz zen finitza
 Biba Frantzia
 Chulitu zia
 Jeanne D'Arc salbatzaila
 Zuk egin obrek merexi cluke
 Pagatua izaitia

10eme

Biwrega batek Jean D'Arc gure
 Erretzera Kondenatu
 Ruaneke plazan mortir gaichoa
 Gure Baitzen hant finitu
 Bihotza laztu
 Pena clut hartu
 Harek baititu salbatu
 zeruelan izan dadicla
 Sekulakotz haren leku

11 eme

Luzegi izan laiteke gauza
guzien aiphatutzea
Lamatuena haren olivade
Bat Napoleon haundia
Iban gerlaria
izigarria
zen lehoina iduria
Beroita zortzi ornez izan
zen Europako nausia

12 eme

Ibunen ondolik hartu zuen
Rusiarako bidia
Bai eta ere bildu izan
Mozku deitzen den hura
Dena erria
Ibatchemaitia
zer gauza izigarria
goseak obligatu baitzen
gibelorut itzultzia

13 eme

Hametaka urte gerlen buruan
Napoleon zen tronpatu
Waterloko batailan zuten
Angelesek preso hartu
Saint-Helene deitu
izla egotu
Lei urtez zuen sofritu
Iban hiltzen bainan Prantziarentzat
Ibarek inahalak intu

14

Hamerebizi ehun eta
Hamalau garren urtia
Aleman horrekin egin
ginuen gerla haundia
Bainan Prantzia
Paregalia
Izan tzen haren nausia
Urte izana gatik ginel
Ibaren aldian itipiak

15

Venduneko ifernua zen
Orhoit garri guretako
Alemanek billeta galdut
zuten Parisen sartzeko
Etcheriateko

Bidia hartzeko
Ez Kapable Kurrutzeko
Frantsesen kontra galduren dute
Buruiz buruan hasteko

16

Itameretzi ehun eta
Hoitameretzigarrena
Hiller Alemaniatik
Kolpeka hazi zautkuna
Mundua dena
Lahi zuena
gosta zerako bazoina
Lanaren erresuma izan da
Munduko chepatuena

17

Rusiatik ethorri zaion
Eztalinen beltzuria
Haren aitginian etchean sartu
Mola zilhuan hacheria
Thuztaria
Paregabia
Hilberren adichkidia
Angeles eta Amerikarrak
Beldiz timbalariak

18

Gure Frantzia beira zaza
ethoi zeruko yainkoa
yenden artian izan dadien
Bethi bakhe suindua
gerlako sua
Da ifernua
Hau dantzan dabil debrua
Hartarik salba dabil
Frantses populu gaichua
(Duhalt yscassou) Lini

geldu dut eta bizi naiz
ni enaiz. Ko belatiko
eni biotzian sortua zela
eternitate guziko.

5

amodioa gauza dorrea
zende gastaren dako.
ezin utziko estatutuina
hartzen duenaren dako
gaitzorek berak harturik
nago barberik ez sendatzen
eritasunik arci badut
munda huntarik yuaiteko
enuen iste amodiua
ninduela huntariko

Simi

anaya bat banuen ^{5^{eme}} haurra nintzelarik
soldadu gatzen eta nik ez dut bevirik
aita amekin dela ez daite dudarik
neri begira daude hiruat zerutik

^{6^{eme}}
hemezortzi urtetan zori gaitz dorpea
gar bat maitatu dut parerik gabea
aingeru bat zaiten zerutu unrea
neure biotz erditik yuan derant

^{7^{eme}} ^{bakea}
nahiz aingeru ona ezotuzun sekulan
yakin zembat munduan nik maite
zintudan
ontsa zarenaz geroz yaunaren oinetan
eznezazula ahantz zure olaitzetan

^{8^{eme}}
adituz bainerama nere oinazeak
burasoen aldera deitzen nau zorteak
nok ditu artatuko cila ama maiteak
heyan tomba gainean nik eman
loreak

^{9^{eme}}
neure gorpsutz herbaila lurrera
nor oleda munduan nitaz oroituko
neure ehorz lekura norda hurbilduko
lore bevirik ez da neuretzat sortuko

^{10^{eme}}
Menditik ur chivirpha harrien artian
hauen eta nigerez yaustenda hien
izan nahi bainuke zelai ederren
hola ene egunak badoaz lurren

Pini

Laborarien Kantuak

- ^{1^{en}} Afila pasata bederatzi ehun
- hogoi eta sei urte da
- Salbatzailia etorri zela
- Behatorien arterat
- Sentimenduak bertu herritan
- Orai noha esatera
- geroztik huna zendu gachtuen
- arrazaz gudu ote da

2^a eme

Lehen emeretzi pasatu dira
 Thau hogoi garren mendia
 Enitzek diote nora goazi
 gachtatua da yencia
 Egiak ditut publikatuko
 gezurra balitz obia
 Behorrek lenbiz urrikari dut
 ungile miserabilia.

3^a eme

Albundu hau balitz zalalagoa
 Alere geyago galde
 Desira dugu neke gutirekin
 Gaurza guzia debalde
 gure tartera heldu ez bada
 gaitz gaichto edo uhalde
 Bai eta ez oraindik
 Elgarren yaten hasi bearrak -
 girare

4^a eme

Kapitaliztak dira graelutan
 yende pobria soldadu
 Partikulazki laborariak
 Kontrarioa sobra du
 Aberats puchant errege haundi
 Dutenak oinbertze gradu
 Denek gosik hil behar dute
 Burrak emaiten ez badi.

5^a eme

Gure yenkoak zabaldu zuen
 Gyal edera anda lurra
 Eta berritz ere baluke lana
 zuzentzekotan makurra
 Fede onian bizi garenak
 yende gaichtuen beldurra
 Egiak ezdu geyo balio
 Kauritua da gezurra.

Adinak gaitzak edo haizkorak
 Bakandu ditu hoianak
 Hoiak guretzat utzi zituzten
 Orain mundutik iganak
 Gure aldetik landa detragun
 ondokoentzat ordainak
 orain egiten ez balinbada
 gure semeak zer lana

7. eme

Belarra bezin usu atera
 zaitzigu etche berriak
 Bertchi ta labur altura guti
 J. duri chori kafiak
 Hoitari nahi ta ez bizi beharko
 Duten familia txikiak
 Hori zer gisaz aipaindu diren
 Eskual herriko tokiak.

Lini

- ^{premier}
- Milla para ta bederatzi ehun da
 - Berroita bortz garrenian
 - Bertso berriak yartzeran nua
 - Euskal - herriko partian
 - Miseri eta negarra barzan
 - yuandan bederatzi urtian
 - Orain gerra au fini da eta
 - Alegeratu gaitian

2. eme

- Españan iru ta Frantziain sei
- Mola diran bederatzi
- Dembora oihetan ikusi degu
- Lembat negar eta antzi
- gizon batzuek etziralako
- Borutikan ongi yantzi
- Glegenduben otzo zer balak
- Egin balitu iritzi.

3. eme

Bitak eta Amak semiak ari
 gero eramane gerrara
 andit iuu lau egun buruko
 Balakin ilda burpera
 Mendiko nortz gaituen gisa
 Komparazio batera
 Kai gabe aundia elduda ortik
 gurasuen biotzera.

4. eme

Lortu ginala beste faltik ez
 abadu ortan il bearra
 erositubzian begietara
 Etarritzen zait negarra
 Kanoi ta obuz ta areoplana
 Abde danetatik garra
 Gerra sumatu zuen etsaia
 Etzan izango alferria.

5. eme

Aleman oiek zaiatu dira
 gizon iltzeta lanian
 Kanoi ta obuz ta arionekin
 Beti edo gezenian
 Benere ezdira ibili oiek
 Oro hude zuzeman
 Bañan azkenian aspertu dira
 Berlin galdu dutenian.

6. eme

Aleman oiek gaitakerian
 Ibili dira nun nahi
 Contrarioa agertzen zazo
 Gaitze aritzen danari
 Alemanian abadu yenchia
 Burperatua ugari
 Berak gemitan egin zutena
 Egin diote herari

7. eme

Mineral borren ibili ziran
 Bilbolikan Bayonara
 Franko zikinak eman zioten
 Mai duenatitik aukera
 Lau urte eta bi ilabete
 Ostan gutxi gora bera
 gero erdiak Frantziar utziak
 & triste yuan ziran etxera

8. eme

Aleman oiek etziran eldu
 Frantzi aldera asiak
 Herriak y borras yaten zituzten
 Zgarriak eta eziak
 Orentzat gutxi izaten ziran
 Sortu albiziran klasiak
 Amerikano etorri ez balitz
 Elko ginuzen gurziak

9. eme

Aleman oiek egina dute
 Amaitzo. zayo eder
 Maundu guzia berendu narik
 gutxienez mila bider
 Amalauiar Kaiser izan zen
 Ogeita emeretzian hiller
 Oiek liek ere ezdute izan
 Uste zuten aibat inder

10. eme

Lembeit garzonek beti izatendu
 Espantu edo grandesa
 Begietako argi onata
 Inor ikasi nai eza
 Maundu guzia berendu narik
 Aleman ta japonesa
 Baña etzaze ingi atera
 Eginda zeuden promesa.

11.eme

Zaundari batzuk ein ziralako
 Pizka pizka bat trompatu
 Lolcladu asko egiña zuten
 Alemanak preso artu
 Presonierek bote bat utzi
 Ederki dute sufritu
 Grain etxera egin diranak
 Bizia dirade Kontentu

12.eme

Frantzia sartu ziran orduan
 Aleman oiek Kontentu
 Chanpanakin ta Konakarekin
 Egiten ziran mozkortu
 Uju ta irintzin ibiltzen ziran
 Gibraltarren baita sartu
 Tenore onetan ezdute izango
 Orduan aibat esparitu

13.eme

Pai gervak eta zikinkeriak
 Lau gizon diradelako
 Amaika amaren seme tristeri
 Bizia laburtutzeko
 Franko da bata hiller bestia
 Mussolini eta Keipo
 Oien arima destinatua
 Amenda inpernuratko

14.eme

Gizon oriek ibili ziran
 Etxayarekin balian
 Amaika zayo egiña dute
 Moundu geienan Kattian
 Oien arima lotua dago
 Dialeru zarren Kattian
 Luziferrekin daukate gerra
 Bere etxera yuaitian

SENPERE-N GERTATUA

Mitxel zenaren kantua

Othol egiti, zuzen ni zuzen ni zuzen ni
Zeratz diren kasu, zuzen ni zuzen ni
Gauzak diren bezala, zuzen ni zuzen ni
Nai ditut alaphatu, zuzen ni zuzen ni
Zuzen ni bat bere bordan zuzen ni
Baitute garbitu
Etsaiaren indarra,
Han da baliatu.

Mitxel zuen izena,
Deithura Larralde,
Bakarrrik bizi zena,
Lagunikan gabe,
Gauzak eta egunak,
Bethi larrez larre
Jan edan onik gabe
Zabilan debalde.

Gau hartan auzoan zen
Gaztain erre jaten
Trixteak holakorik
Ez zuen pentsatzen;
Ber'ustez deskantsuan
Arthaldereat gan zen,
Kriminelak etxean
Harmaturik zauden.

Zango puntetan zaizko
Etorri biphilik,
Aizkora eskuetan
Ixil gibeletik;
Hiru kolpez segidan
Buru arraidurik,
Han bertan utzi dute
Bizia kendurik.

Hiltzea ez zen aski
Nahi zuten erre
Lastoz eta petrolez
Entseatu dire;
Ez zuten utzi nahi
Trazarikan ere
Afera ongi zuten
Baliatu balire.

Justizia izan da
Jina Baionatik,
Jandarmeria eta
Jaun mera Herritik.
Gibelerat itzuli
Bihotza trixterik,
Ez baitute atzeman
Nehor hiltzailerik.

Senperen gertatzeko
Oti krime trixtea,
Sortuz geroz zor dugu
Guziek hiltzea;
Bainan ez zauku aizu
Odol ixurtzea
Horrek ekhartzen baitu
Denentzat kaltea.

Elizondo-ko partida

AIREA : Lili bat ikusi dut

Huna pertsu berriak, nik orai emanak,
Kantuz erraitekotan plekarien famak :
Elgar ezin bentzutuz izan tuzte lanak ;
Azkenean nausitu dire zaharrenak.

Mila bedrazi ehun hoi-ta bigarrena :
Urte hau hainitzentzat zer orhoitzapena !
Irabaztailek plazer, galtzailek zer pena !
Bethi lanjer menean irriskatzen dena.

Larunbatarekin zen, abendoak bia :
Orduan jokatu da partida handia.
Elizondon in zuen diruzko uria
Bai eta proetchatu lapurtar jendia.

Partida hau izan da izigarrikoa :
Bakan aditzen baita hau bezalakoa.
Trinketa hautaturik Elizondo-koa,
Han eginen zutela guziek jokoa.

Dongaitz anaia biak, Leonis ta Arcé !
Partidaren finitzen lanak izan tuzte.
Gaztek galtzerik ere ez baitzuten uste,
Azkenean zaharrek irabazi dute.

Jean- Baptiste Dongaitz zen gizon famatua,
Ez baita maiz ikusten hoi bezalakoa.
Berrogoi urte eta ehun kilokoa,
Berdin, buruz nagusi, egin du jokoa.

Besoa hasi zaio pichka bat ttikitzen,
Gorputza pisutu ta ilea zuritzen :
Bainan halere ez da batere izitzen,
Azkenean badaki kintzea trenkatzen.

Partida egiletan bat zen Mendiondo :
Ez omen du ikusi nehor egundaino
Horrela atchikitzen azken kintzeraino
Ondarrean Jean Baptiste nausi zen oraino.

Hamar mila libera alde bakotchetik,
Behar zuzten jokatu hasteraz geroztik :
Trebesak zenbat ziren Jainko onak zakik,
Galdu duten gaichoek ere bai hargatik !

Ondoan banituen urgulutsu hainitz,
Oihu-garrasiaka chantza bildu nahiz :
Sekulan parada hoi jiten bazait berriz,
Begara egonen naiz bazterretik irriz.

Partida horren famak horra hor pertsutan,
Guziek kantatzeko Eskual-herrietan.
Nihor gertatzen bada ene beharretan,
Zerbitzaturen ditut denak lorietan.

Kantuen emaila Batista handia,
Guziek dakitena, gizon bat noblia;
Pertsu berri emaiten parerik gabea;
Lanetik ageri da ofizialea.

J.-B. MILLOX
Senpertarra.

ARNO ON ON...

1

Arno on on on huntarik
Edan dezagun gogotik !
Mozkor-horditzearen beldurra-gatik ;
Pasa banindadi
Berriz hemen gaindi,
Irri-egin nezoke barrika horri !
Diskursak eginez
Tragoño zombait edanez
Arnoa edan, basoa bethe
Irri eginez botoila hutsez
Ustez hola hobe den
Zombait aratsaldez !

2

Igande arrats batean,
Lau lagun onen artean,
Botoila bana arno edan ginian !
Lau lagun baginen,
Lauak gazte ginen
Gauaz arrantzatzerat joaiten ginen.
Hetarik baño zen
Ezin hobeki jostatzen !
Itzulipurdi, bai ihurtzuri,
Nehun ez zauken Pedro maitia !
Ikara bailezake
Turko handia !

